ORAS
Giedra,
dieną 80°, naktį 64.
Saulė teka 6:20, leidžiasi 7:18

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

50-TIEJI METAI

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. L — Price 10c — Chicago, Ill. — Penktadienis, Rugsėjo-September 6 d., 1963 m. — Kaina 10c — 210

Vasaitis, Jonas 1 10 64
1406 So. 57th Ave.
CHICAGO 50, ILL.

SOVIETAI NELEIS SUVIENYTI VOKIETIJOS

PRANCŪZIJA PAGYVINO DIPLOMATINĘ VEIKLĄ PIETŲ VIETNAMO SOSTINĖJE

Stengiasi sušvelnint JV kritiką prieš prezidentą Diem

SAIGONAS, Pietų Vietnamas. — Nuo praeitos savaitės, kai Prancūzijos prezidentas De Gaulle pasisiūlė Vietnamui padėti apsiginti "nuo užsienio įtakų", prasidėjo ir gyva prancūzų diplomatinė veikla, siekianti apginti nuo JAV kritikos prezidentą Ngo Dinh Diem, ypač jo brolį Ngo, saugumo policijos viršininką, kurio žmona už savo išsireiškimus prieš Ameriką ir budistus vadinama "ugningais žodžiais besispiaudančiu slibinu".

Prancūzijos ambasadorius Roger Lalouette deda dideles pastangas įtraukti į talką Vakarų šalių kolegas, kad jie padėtų įtikinti JAV naująjį ambasadorių Henry C. Lodge, jog atėjo laikas Washingtonui sušvelninti savo kritiką prieš Ngo Dinh šeimos valdžią dėl tariamo budistų persekiojimo.

Vokiečių, italų parama

Vienas Vakarų diplomatas, kviestas į talką, pasakojo Amerikos korespondentui, kad Prancūzijos ambasadorius susilaukė paramos iš Vokietijos, Italijos diplomatų, o taip pat iš Vatikano patikėtinių. Šių trijų valstybių diplomatai sudaro lyg ir komitetą spausti, paveikti H. C. Lodge, kad jis pasidarytų draugiškesnis visų pirma prezeidento broliui Ngo Dinh Nhu.

Washingtone apie jį kalbama kaip apie šantažistą, kurio dienos vistiek yra suskaitytos. Nhu skleidžia gandus per savo kontroliuojamą spaudą apie JAV špionažo agentūros CIA susimokymą jį nuversti. Jis pareikalavo JAV atsiimti kai kuriuos civilius tarnautojus kaip įtariamus CIA agentus ir sąmokslininkus.

De Gaulle nemėgsta Lodgės, graso tartis su komunistais

De Gaulle, ypač jo ambasadorius Saigone Roger Lalouette, laiko naująjį JAV ambasadorių Lodge nedraugišku Prancūzijai. Ambasadorius Lalouette pataręs prezidentui De Gaulle paskelbti viešą pareiškimą apie Prancūzijos norą padėti Vietnamui atsikratyti užsienio įtakų — amerikiečių įtakos Pietų Vietname ir komunistų — Šiaurės Vietname.

Šiedu ambasadoriai buvo susitikę trečiadienį rimtam pasikalbėjimui. Amerikai tenka turėti galvoj ne tiek šias prancūzų užmačias, kiek Nho Dinh Nhu, prezidento brolio, pagrasinimą, kad jis turi pakankamai įtakos ir ryšių užmegzti derybas su Šiaurės Vietnamu dėl susitaikinimo ir pasukimo į neutralumo kelią.

De Gaulle pareiškimas kaip tik ir buvo suprastas ta prasmme, kad jis kursto Vietnamą į tokį susitarimą ir neutralumą, tikėdamas vėliau išplėsti buvusios Indokinijos kolonijos valstybėsee prancūzų įtaką.

Nikita priėmė vokiečių politiką

MASKVA. — Vakarų Vokietijos liberalų partijos politikas, parlamento vicepirmininkas Dr. Thomas Dehler turėjęs rimtą pasikalbėjimą su Nikita Chruščevu. Dehler išskrido į Boną, nepapasakojęs korespondentams, ką jam sakė Chruščevas. Andrei Gromyko keletą dienų anksčiau išdėstė Dehleriui Kremliaus nusistatymą sukurti iš Vakarų Berlyno "trečią Vokietiją", šalią Rytų ir Vakarų Vokietijų.

IŠ VISO PASAULIO

Čekai ištrėmė du kinus

VIENA. — Čekoslovakijos komunistų laikraštis Rude Pravdo paskelbė, kad iš Pragos ištrėmė porą draugų kinų. Vienas buvo komunistinės Kinijos ambasados pareigūnas, kitas — studentas. Jiedu išspausdinę ir platinę brošiūrą apie Čekoslovakijos užsienio politiką.

Venecuela nesuvaldo teroristų

KARAKAS. — Gavus teismo leidimą, policija iškratė universiteto bendrabutį ir rado jame ginklų, komunistų literatūros. Penki teroristai, kurie trečiadienį puolė aviacijos štabą, pabėgo automobiliu į universiteto bendrabutį. Vienas iš jų (brazilų studentas) buvo areštuotas. Gabenant motorvežimiui kalinius, teroristai nušovė vieną sargą, o kalinius išlaisvino. Naftatiekio vamzdžiai, priklausą Texas Oil Co., buvo išsprogdinti netoli Barcelonos. Į Macaraibos policijos būstinę įsiveržė 7 teroristai, jie pabėgo su 19 automatiniais šautuvais, 6 pistoletais ir $2,000 vertės pinigų iš policijos kasos.

Izraelio-Jordanijos ginčai

JERUZALĖ. — Jordanija apskundė JT paliaubų priežiūros komisijai Izraelį už šūvius, paleistus į jos pusę netoli Jeruzalės. Pora dienų anksčiau Izraelis apskundė Jordaniją už Izraelio laukų darbininko nušovimą jo teritorijoj netoli Jeruzalės.

Korėjoj suėmė buvusį premjerą Song Čang

Atvežė į kalėjimą iš ligoninės

SEOL, Pietų Korėja. — Nėra ramybės, sugyvenimo ir kitoj Azijos respublikoj, Amerikos remiamoj. Ji jau yra kainojusi keletą bilijonų dolerių. Tai Pietų Korėja.

Buvęs premjeras generolas Son Yo Chang buvo antrą kartą per 4 savaites suimtas, atgabentas į kalėjimą iš ligoninės, kur jis gydėsi nuo aukšto kraujo spaudimo. Song Yo Čang laikomas rimčiausiu kandidatu į prezidentus, o juo nori pasidaryti dabartinis diktatorius gen. Park, jo buvęs geras draugas.

Kai 1961 metais gen. Park nuvertė demokratinę vyriausybę, jis paskyrė Songą karo ministeriu. Song sako, kad tada jam atrodė, jog trumpa karinė diktatūra yra kraštui reikalinga, bet negalįs pritarti Parko užmačioms pasidaryti pastoviu diktatorium.

— **John Diefenbaker,** Kanados konservatorių vadas, atskrido iš Romos į Kairą. Jis praleis Egipte 7 dienas ir gaus progos išsikalbėti su prez. Nasseriu.

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo

Alabamos milicija sulaiko Tuskegee aukštesniosios mokyklos mokytojus, kuriems vadovauja jų viršininkas E. W. Wadsworth (su baltais marškiniais, kairėje), ir neleidžia atidaryti mokyklos.

ŽUVO NEGRAS RIAUŠĖSE ALABAMOJE

Daugely vietų policija saugo mokyklas nuo piketų

BIRMINGHAMAS, Ala. — Miesto švietimo valdyba uždarė neribotam laikui viešąsias mokyklas, kurios nuo šios savaitės pradžios turėjo būti integruotos. Mokyklų uždarymas buvo paremtas riaušių pavojum, žuvus rasinėse demonstracijose trečiadienio vakarą vienam negrui, John Coley, 20 metų.

Kruvinos riaušės kilo po išsprogdinimo negrų veikėjo ir advokato Arthur Shores namo, antrą kartą per dvi savaites. Gatvėmis pasipylė tūkstantis negrų, apsiginklavę akmenimis, buteliais. 16 žmonių buvo sužeistas, tarp jų keletas policininkų.

John Coley buvo nušautas trim šūviais, bet tuo tarpu nepaaiškėjo, kas tai padarė — policija, baltieji ar jo draugai?

Tautinė gvardija sargyboje

Alabamos gubernatorius Wallace atgabeno 500 tautinės gvardijos narių saugoti uždarytas mokyklas ir padėti policijai išlaikyti tvarką. Du vietiniai laikraščiai išbarė gubernatorių už priešinimąsi federalinės valdžios įsakymams integruoti mokyklas.

Baltųjų grupės, kurios pritaria gubernatoriui, kreipėsi į federalinį teismą, kad jis atidėtų mokyklų integraciją, kol praeis riaušių pavojai.

"Laisvės" mokyklos Chicagoj

Chicagoj buvo įsteigtos trys "laisvės" mokyklos. Jose mokysis negrų mokiniai, kurie mano, kad jų mokyklos yra perpildytos arba žemo lygio. Jų advokatai išaiškino, kad mokyklos bus pripižintos teisėtomis institucijomis, jei laikysis nustatytos programos.

Prie Guggenheimo pradžios mokyklos, Marquette Rd. ir Peoria St. buvo atnaujintos protesto demonstracijos prieš mokyklų tarybos nutarimą panaudoti laikinai kilnojamas mokyklas. Negrai kilnojamas mokyklas laiko segregacijos simboliais. Jie nori, kad jų vaikus vežtų į baltųjų mokyklas kitose apylinkėse, kur jos dar nėra perpildytos. Penki įžulesni demonstrantai buvo areštuoti, bet netrukus vėl paleisti.

Senato užsienio reikalų komitetas, prašydamas senatą patvirtinti atominį susitarimą su SSSR, pripažino, kad sutarty yra rizikos, bet ją nusveria jos gerosios pusės.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Vyr. prokuroras Kennedy pavedė FBI agentams ištirti trečiadienio rasines riaušes Birminghame, Ala., kur žuvo vienas negras. Įtariama, kad tie, kurie norėjo riaušių, įmetė vėl bombą į negrų advokato Shores namus.

Australijos, N. Zelandijos, Čilės ir Peru ambasadoriai Paryžiuje kreipėsi į Prancūzijos vyriausybę, prašydami sustabdyti planuojamos branduolininių bombų bandymus prancūzų salose Okeanijoj, netoli Taičio. Prancūzai klausia, kur buvo ponai ambasadoriai, kai bombas sprogdino JAV, SSSR ir Anglija.

Pietų Vietnamo prezidentas Diem laiko konfliktą su budistų vienuoliais ir jų rėmėjais studentais baigtu. Jis pareiškė viltį, kad po to ateis šviesesnis laikotarpis santykiuose su JAV.

Valstybės pasekretorius George Ball mano, kad jam išsikalbėjus su Pakistano prezidento Khanu, santykiai vėl bus draugiški. JAV vyriausybė susirūpino Pakistano linkimu į draugystę su komunistine Kinija.

20 Sovietų studentų piketavo Maskvoj komunistinės Kinijos ambasadą. Demonstrantai šūkavo: "Mes nenorime mirti! Kinai, gėdykitės!"

Prezidentas Kennedy galvoja sustabdyti planuotą finansinę paramą Indijos plieno fabrikui. Santykius pablogino Indijos nutarimas neleisti Amerikos Balsui naudotis radijo stotim, kurią Amerika būtų pastačiusi už savo pinigus.

— **Graikija pasiūlė komunistinei Bulgarijai** pradėti derybas dėl taikos ir diplomatinių santykių atstatymo. Ryšiai buvo nutraukti netrukus po karo, kai komunistai sukėlė Graikijoj pilietinį karą ir gavo iš Bulgarijos bei kitų Kremliaus satelitų didelės paramos. Graikija tikisi gauti $45 mil. už pilietinio karo nuostolius.

Adm. Anderson apie civilių-kariškių nepasitikėjimą

Buvęs laivyno viršininkas esąs susirūpinęs ateitimi

WASHINGTONAS, D. C. — Dieną po prisaikdinimo į JAV ambasadorius Portugalijoj buvęs laivyno viršininkas admirolas George Anderson nustebino Washingtoną savo kritiška kalba apei Pentagoną, konkrečiai, apie gynybos sekretorių Robert McNamara.

Adm. Anderson niekad nebuvo Pentagono gynėju. Už kritiškas pastabas apie lėktuvo 7 bil. dolerių užsakymą General Dynamics korporacijai jis turėjo pasitraukti iš laivyno viršininko vietos. Prezidentas Kennedy tačiau pasiūlė jam ambasadoriaus vietą Lisabonoj, ir jis sutiko, bet be jokio dėkingumo.

Pavojinga atmosfera Pentagone

Adm. Anderson negalįs nurimti dėl pavojingos atmosferos, kuri susidarusi iš civilių ir kariškių savitarpinio nepasitikėjimo aukštojoj karinėj vadovybėj. Civiliniai viršininkai esą linkę pažeminti, neįvertinti kariškius, militarinius ekspertus Pentagone. Gynybos departamentas sukursiąs pavojingai centralizuotą aparatą, jei nebus parodytas laiku susirūpinimas.

Kennedžio vyriausybė įvedė gynybos ir valstybės departamentuose griežtą priežiūrą apsisaugoti nuo kritiškų civilinių ir karinių pareigūnų kalbų. Matyti, per nesusipratimą admirolo kalbos tekstas buvo per vėlai pasiųstas cenzoriams. Baltieji Rūmai kalbos tekstą gavę kai admirolas-ambasadorius jau buvo pradėjęs kalbėti spaudos klube.

Indija nepraleis kinų lėktuvų

NEW DELHI, Indija. — Nehru užtikrino, kad jo vyriausybė neleis Kinijos ir Pakistano keleiviniams, komerciniams lėktuvams skristi per Indiją. Kinija ir Pakistanas praeitą savaitę pasirašė sutartį apie orinio susisiekimo linijų įsteigimą. Nė katra iš šių šalių nesikreipė į Indiją leidimo skristi per jos teritoriją. Jei ir būtų kreipusios, leidimo vistiek nebūtų gavusios, pasakė parlamente Indijos premjeras.

CHRUŠČEV GRASO VOKIEČIAMS KARU, JEI JIE BANDYTŲ SUJUNGTI TAUTĄ

Kremlius nusistatęs išlaikyti dabartinę padėtį Europoj

BONA. — Vokiečių liberalų vadas, bundestago (parlamento) vicepirmininkas Dr. Thomas Dehler grįžo iš Sovietų Sąjungos, įspėtas Nikitos Chruščevo, tegu vokiečiai atsisako savo tikslo suvienyti padalintą tautą į vieną valstybę.

Jis trečiadienį turėjo Kremliuje 70 minučių pasikalbėjimą su Chruščevu. Kadangi liberalų partija įeina į Adenauerio (krikščionių demokratų) vadovaujamą vyriausybę ir kadangi Dehler yra bundestago vicepirmininku, jo kelionei į Maskvą priduodama didelės reikšmės. Per pastaruosius ketvertą metų svarbesnio Bonos politiko Maskva nebuvo mačiusi.

Dvi Vokietijos arba karas

Kremliaus valdytojas patarė Dehleriui apsiprasti su nūdienėmis sienomis ir padėtim Rytų bei Vidurio Europoj. Vokietijos padalinimas į dvi valstybės esąs įvykęs faktas. Tie, kurie siekia Vokietijos suvienijimo, esą revanšininkai, karo kurstytojai. Chruščevas sutiko, kad kitas kelias būtų karas, kuriame Vokietija būtų sunaikinta per keletą valandų.

Kadangi karas reikštų ne vien Vokietijos, bet ir Sovietų sunaikinimą, Chruščevo grasinimai, savaime suprantama, neprivers vokiečių atsisakyti savo tautos suvienijimo, dėl kurio vyrauja vienybė tarp visų partijų, tik šiek skiriasi nuomonės dėl priemonių kaip to tikslo siekti.

Žadėjo Vokietiją suvienyti

Sovietų Sąjunga yra įsipareigojusi su visais kitais buvusiais sąjungininkais, karo nugalėtojais, suvienyti Vokietiją. Adenauerio vyriausybė laikėsi galvojimo, kad vokiečiams reikia tik sąjungininkus klabinti, reikalauti įgyvendinti duotą pasižadėjimą apie tautos suvienijimą.

Kennedžio vyriausybė yra reiškusi pageidavimą, kad Vakarų Vokietija parodytų pati didesnę iniciatyvą, kad ji nevengtų bendradarbiavimo, kaip įžangos į susivienijimą su Rytų Vokietija, kiek tai suderinama su Bonos vyriausybės nusistatymu vengti Rytų Vokietijos pripažinimo savarankiška valstybe.

Laivas įvažiavo į namą

ISTANBULAS, Turkija. — SSSR prekinis laivas Archangelsk, plaukdamas Bosforo sąsiauriu, trenkė ragu į vilą sąsiaurio pakrašty. Trys vilos gyventojai žuvo, kiti šeši buvo sužeisti. Nelaimė įvyko nakties metu, "Archangelskui" plaukiant su prekėmis į Kubą.

— **Haičio respublikos vyriausybė** atsiėmė iš Saugumo Tarybos skundą prieš savo kaimyną Dominikos respubliką. Ji buvo kaltinama už Haičio politinių pabėgėlių ginklavimą nuversti Duvalier diktatūrą.

Pekingo komentarai apie Tito-Nikitos susidraugavimą

Abu esą nusistatę prieš marksizmą - leninizmą

PEKINGAS. — Kinijos komunistų partijos laikraštis Jenmin Jih Pao pasijuokė iš Nikitos Chruščevo "vergiškumo", kuriuo jis bandęs įtikti Titui, būdamas Jugoslavijoj. Pekingo dienraštis savo ilgą straipsnį paskyrė įrodymui, kad Nikita ir Titas vieningai kovoja prieš tas komunistų partijas, kurios stengiasi išsaugoti tikrąjį marksizmą-leninizmą.

Jis padavė ištraukų iš Vakarų spaudos apie Tito revizionizmo sustiprėjimą Chruščevo vizito dėka ir apie jo pritarimą Tito pastangoms dergti Kinijos komunistus už jų ištikimybę marksizmui-leninizmui.

Toks tokį pasižino...

Sovietų valdinių unijų laikraštis Trud skubiai atrėmė Pekingo kolegų išvedžiojimus ir dar nuo savęs pridėjo piktų komentarų apie kokio tai draugo laiško iš Sovietų Sąjungos paskelbimą. Laiško autorius išgyręs Kinijos komunistų kovingumą. Profsąjūzų laikraštis užtikrino, kad laiškas buvo padirbtas Pekinge.

Pilietinis karas Jemene nesibaigia

JT taikos pastangos nedavė vaisių, pripažino U Thant

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų generalinis sekretorius U Thant pripažino, kad jo įgaliotinių pastangos padaryti galą pilietiniam karui Jemene nedavė ligi šiol vaisių. Jungtinė Arabų Respublika (Egiptas) vis dar siunčia į Jemeną naujus dalinius pakeisti tuos kareivius, kurie grąžinami po tam tikro laiko namo.

Rojalistai stiprūs šiaurėj

Nuverstojo karaliaus kovotojai esą gana stiprūs šiaurėje, aplink Sadą, netoli Saudi Arabijos, kurios karališkoji valdžia teikia jiems paramą, bet ne tokią didelę kaip Egipto, teikiama Jemeno revoliucinei valdžiai.

Beje, Egiptas ir Saudi Arabija sutiko padengti dar du mėnesius JT taikinimo misijos išlaidas. Jos tuo slepia savo tikrąsias užmačias — remti ginklais ir toliau savo idėjos draugus Jemene.

Jau metai kaip kariauja

Pilietinis karas Jemene prasidėjo praeitų metų rugsėjo mėnesį. Armijos karininkai, palankūs Nasserio idėjoms, pasinaudojo karaliaus mirtim. Vos tik spėjo sostą užimti jo sūnus Mohamed al-Badr, armija užpuolė jo rūmus. Jis pabėgo į kalnus, kur tarp tautelių karių rado nemaža gynėjų. Karalius jiems yra ne tik pasaulinis valdovas, bet ir dvasios vadas — kalifas.

Sukilimo vadas plk. Abdullah al-Salal pasikėlė į generolus, paskui pasidarė prezidentu. Jei ne tie 30,000 Egipto kareivių, jis būtų buvęs seniai nuverstas.

Mūsų reikalas

Didžiausioji kriminalinė sensacija Amerikoje

Pirmas atsitikimas, kada kriminalo sindikato narys išdavė savo organizacijos paslaptis ir liko gyvas

Tai prasidėjo pernai, 1962 m. birželio 22 dieną apie 8 valandą ryto Atlantos sunkiųjų darbų kalėjime.

Vienas iš kalinių, už narkotikų pardavinėjimą nuteistas newyorkietis gengsteris Joseph Valachi, pastvėręs darbininkų numestą dviejų pėdų ilgumo geležinį vamzdį, keliais smūgiais vietoje užmušė kitą kalinį, taip pat nuteistą už narkotikus.

Egzekutorius išsigando egzekucijos

Tardomas, Valachi pradžioje aiškinosi paprastai buvęs "išprotėjęs" (I just went crazy) ir kalėjimo administracija pamanė, kad tai eilinis įvykis užkietėjusių kriminalistų tarpe. Bet Valachi juo toliau, juo labiau rodė nerimo ženklus, o ypač išsigando, kada į jo celę buvo priskirtas kitas naujai nuteistas kriminalistas. Mirtinoje baimėje Valachi paprašė leisti jam pamatyti vieną tardytoją, kurs jį buvo suėmęs dar 1959 metais ir kuriuo jis, matyt, labiau pasitikėjo. Šiam tardytojui Valachi pradėjo pasakoti, kad jis aną kriminalistą užmušęs, nes žinąs, jog tas buvo atsiųstas į kalėjimą tikslu jį pati nužudyti, ir kad aną užmušus, dabar jo priešai atsiuntė į kalėjimą kitą egzekutorių.

Tolimesnė Valachi išpažintis buvo tokia sensacinga, jog beregint ja susidomėjo Vyriausiojo valstybės gynėjo Roberto Kennedy sudarytoji Teisingumo departamento speciali sekcija kovai su organizuotu kriminalu. Valachi beregint buvo išimtas iš bendro kalėjimo, perduotas labiausiai patyrusių veteranų FBI agentų globon ir ištisus 8 mėnesius globotas ir saugotas, leidžiant jam ko smulkiausiai išsikalbėti. Šiuo metu Joseph Valachi yra laikomas Fort Monmouth, N. J., saugiausioje kariuomenės bazėje ir saugomas labiau nei visas Amerikos auksas Knoxo forte! Pagaliau paaiškėjo, kodėl tas eilinis gengsteris staiga pasidarė toks brangus kapitalas.

Išmainė kailį į šimtus gengsterių

Pirmą kartą kriminalistikos istorijoje buvo išduota visa paslaptis apie galingiausią pasaulyje kriminalo organizaciją, apie kurią ligi šiol tik spėliota ir ji vadinta įvairiausiais vardais, "gengsteriais" ir "kriminalo sindikatu". Valachi, gelbėdamas savo kailį, jį išmainė į kailius kelių dešimčių ar kelių šimtų stambiausių Amerikos kriminalistų tūzų, kurie išvagia, išplėšia, nusuka ir išprievartauja visą dešimtadalį visos Amerikos pajamų, po daugiau kaip 40 bilijonų dolerių kiekvienais metais!...

Valachi, pats buvęs kruvinos juodrankių organizacijos veiklus narys ir specialus egzekutorius, per daugelį metų ir tą slapčiausią organizaciją puikiausiai pažįstąs, dabar išdavė visą jos struktūrą, veiklą, jos vadus ir viršininkus nuo pačių požemio viršūnių iki eilinių kūnsargių ir smogikų, ir suskaičiavo visas jam žinomas gengsterių egzekucijas nuo pat 1930 metų. Svarbiausia, jis parodė, kad tas visame JAV krašte išsiplėtęs kriminalo aštunkojis (octopus) yra ne kas kita, kaip Sicilijoj prieš šimtmečius gimusios ir ten tebeveikiančios Juodosios Rankos Mafijos ataugа Amerikoje, kuri čia vadinama ne Mafija, ne Juodoji Rranka ir ne Kriminalo Sindikatas, o labai šeimyniškuvardu La Cosa Nostra — **Mūsų Reikalas...**

Kaip Valachi išliko gyvas?

Paaiškėjo, kad Joe Valachi "pragydus" (pradėjus FBI pasakoti apie Cosa Nostra paslaptis) šios slaptingos požemio organizacijos dvylikos galvų tribunolas jau devynis kartus bandė Valachi bet kuriuo būdu, bet kokiu ginklu, nutildyti. Cosa Nostra už Valachi kailį paskyrė $100.000 ir tam reikalui atlikti siuntinėjo savo gabiausius egzekutorius, kurie ne vieną tokį "Reikalo" išdaviką buvo sutvarkę, kad ir šuo nelojo. Valachi pats buvęs tokiu "Mūsų Reikalo" egzekutoriu, patiekė tardytojams mažiausiai 30 tokių nužudytų sąrašą... Iš tų aštuoni mirties sprendimai buvę padaryti New Yorke ir iš tų aštuonių septyniems egzekucijos įvykdytos. Valachi išliko gyvas, kadangi laiku spėjo pasiduoti prokuratūros globai.

Chicagoje šį pavasarį, gegužės 6 d. "Cosa Nostra" padariusi klaidingą mirties sprendimą. Įtartas, kad narkotikų biuro agentams "giedojo" (išdavė paslaptis), viename viešbutyje buvo nutroškintas tūlas eilinis gengsterių agentas Irving Vine; tik paskui paaiškėjo, kad Vine "Mūsų Reikalui" buvęs "ištikimas iki mirties".

Teisingumo departamentas Senatą sudomino

Dabar Teisingumo departamentas persiuntė New Yorko miesto valdžios įstaigoms 22 puslapių bylą (dossier) apie organizuotojo kriminalo veiklą šiame mieste. Visa byla sudaryta pagal Valachi informacijas. Jų tarpe įdomi viena apie 1959 metais nužudytą buvusį Al Capone leitenantą Little Augie Pisano, kurs buvo nušautas kartu su savo mergina Janice Drake. Pisano ir Drake nužudymas iki šiol buvo neišrasta paslaptis. Tik dabar Valachi papasakojo, kad tai buvo New Yorko kriminalo sindikato vyriausiojo boso Vito Genovese (jis šiuo metu sėdi federaliniame kalėjime už narkotikus), įsakymas.

Valachi apie tai papasakojo sekančiai:

Mažiukas Pisano, 63 metų, buvo New Yorko gaujininkas, kurs labai vengė rodytis viešumoje su Genovese, tuo metu perimančiu New Yorko kriminalo sindikato valdžią į savo rankas. Negana to, Pisano (kurio tikras vardas buvo Carfano) neslėpė savo pašaipos "Mūsų Reikalui" dėl nemokšiškai atliktos gemblerio Franko Costello egzekucijos, kai egzekutorius Gigante visą mėnesį praktikavęs, prašovė pro šalį Costello.

Įsiutęs dėl tokio nedrausmingumo, Genovese įsakė savo smogikams atvesti Pisano. Nepavykus Pisano visiškai palenkti savo valiai, Genovese padarė "kontraktą" su dviem eiliniais sindikato "tarnautojais", kad Pisano užmuštų, kas ir buvo padaryta jam su savo meiluže bevažiuojant kadilaku netoli La Guardia aerodromo.

Valachi reveliacijos greitu laiku tiek sudomino aukščiausius teisingumo organus, kad dėl jo specialų pareiškimą spaudai padarė pats vyriausias Jungtinių Valstybių gynėjas Robert F. Kennedy, o JAV Senato investigacijų subkomiteto pirmininkas senatorius John L. McClellan su keliais pataréjais buvo nuskridęs į Fort Monmouth, kur saugomas Valachi. Po daugiau kai dviejų valandų pasikalbėjimo, senatrius pareiškė: "Jis (Valachi) gali pasidaryti vertingiausiu liudininku". Per daugiau kai metus laiko teikęs informacijas Federaliniam Investigacijų Biurui apie kriminalo sindikatą arba 'Cosa Nostra", dabar šio rugsėjo mėnesį Valachi bus pašauktas į Washingtoną duoti savo parodymus visam investigacijų komitetui.

Vyriausio Valstybės gynėjo pareiškimas

Robert Kennedy, kaip J. A. V-bių vyriausias prokuroras (Attorney General) savo pareiškime be kt. rašo:

"Valachi reikalas reiškia didžiausią iki šiol žvalgybos (intelligence) prasilaužimą kovojant su organizuotu kriminalu ir raketeriavimu Jungtinėse Valstybėse.

Tai yra rezultatas išimtinai suderinto bendradarbiavimo tarp FBI, Federalinio Narkotikų Biuro ir Teisingumo Departamento Organizuoto Kriminalo ir Raketeriavimo sekcijos. Be tokio susiderinimo, visa iš Valachi informacija būtų didžiąja dalimi nuėjusi niekais.

Šis dalykas yra milžiniškas. Daugelis amerikiečių mano, kad organizuotas kriminalas jų neliečia, ir dėlto nelabai interesuojasi. Faktas yra, kad ekonominė ir politinė organizuoto kriminalo galybė taip greitai išaugo, jog daugelio amerikiečių gyvenimas nors tiesioginiai dar ir nėra paliečiamas, tačiau netiesioginiais keliais tikrai ir labai žalingai yra paliestas".

Patiekęs eilę pavyzdžių, kaip piliečių apsileidimas duoda progos gengsteriams, kaip bacileoms įsiskverbti į tautos organizmo svarbiausias funkcijas, Mr. Kennedy savo pareiškimą baigia tokiu paraginimu:

"Niekas negali pasilikti nuošaliai šių pastangų (ginti mūsų pagrindines laisves aktingai ir informuotai dalyvaujant vietos, valstybės ir viso krašto politikoje ir padedant mūsų įstatymų priežiūros valdininkams kur ir kaip galint). Žurnalai, laikraščiai, televizija ir radijas yra griežtai atsakingi, visada ir visur kelti aikštėn žinias apie raketierius tikroje perspektyvoje. Jie gali daug padaryti, padėdami įstatymų priežiūros valdininkų sunkiam darbui visose srityse. Bet svarbiausiam darbui — išvaryti gengsterius ir raketierius iš mūsų nacionalinio gyvenimo, niekas negali tiek padaryti, kiek gali padaryti sukelta, pasiryžusi, informuota ir aiškiai pareikšta visos visuomenės jėga. Tai reiškia kiekvienas amerikietis Amerikoje".

Dvylika "Mūsų Reikalo" patriarchų

Valachi dėl baimės už savo kailį pradėjo "giedoti" (giedoti, "sing" gengsterių žargone, reiškia išduot paslaptį, išsiplepėti. "Giedojimas" kriminalo sindikato yra baudžiamas mirtimi), dabar FBI ir Tesingumo departamentas turi visą albumą tikrųjų didžiojo kriminalo bosų su plačiomis jų biografjomis, jų "nuveiktų darbų" atžymėjmais ir kitokiomis rekalingomis žiniomis.

Štai dvylika "didžiųjų" Amerikos kriminalo egzekutyvų arba vyriausiųjų piktadarių tarybos, narių, kitaip vadinamų Mafia, dar kitaip Cosa Nostra (Mūsų Rekalas):

1) Vito Genovese, newyorkietis, šiuo metu sėdįs federal. valdžios kalėjime, bet laikomas vyriausiuoju "Mūsų Reikalo" bosu; 2) Sam Giancano, čikagietis, nors tris kartus teistas ir daug kartų areštuotas, bet tebėra laisvas ir labai darbštus; 3) Joseph Bonnano, daugiausia 'veikias" Arizonoj; 4) Angelo Bruno, Philadelphijoje; 5) John Skalish, Clevelande, turįs istoriją dar iš prohibicijos laikų; 6) Hommy Tripirštis (Three-Finger) Lushese, Manhattano bosas, New Yorke; 7) Steve Magaddno, Buffalo bosas; 8) "Big John" La Rocca, Pittsburgho "veikėjas"; 9) Joe Zerilli, Detrote, kurs be savo "tiesioginių pareigų" dar verčias duonos kepimu ir autobusų kompanija; 10) Carlo Gambino, Albertui Anastasia gavus galą, laikomas New Yorko bosu; 11) Raymond Patriarca, Naujosios Anglijos bosas, sėdėjęs už ginkluotą plėšikavimą ir baltąją vergiją, ir 12) Joe Profaci, buvęs Brooklyno padugnių "vadas", ką tik miręs nuo vėžio; kas jo vieton paskirtas, dar nežinia.

Daug nesuprantamų dalykų pradeda aiškėt

Dabar daugelis dalykų, kurie kriminalo tyrinėtojams iki tol buvo tikra paslaptis, paaiškėjo ir lyg keimario dalys pradėjo atitikti. -

Pavyzdžiui, kodėl Chicagos kriminalo bosas Sam Giancano taip jaudinosi, kad FBI agentai jį seka ir "ramybės" neduoda ir dėlko tie patys FBI vyrai su Giancano drauge vykdavo golfo lošti, neatsitraukdami nė per žingsnį. Pasirodo, Giancano ir kitur išvažiuodamas panašiai su "draugais" golfą lošdavęs. Taip, jis specialiai skrido į Honolulu, kur kasdien lošė golfą su kitais "Mūsų Reikalo" atstovais... O golfas kriminalo sindikato bosams pasidarė labai mėgiamas sportas po to, kai buvo išbudeliota jų didžioji konferencija Apalachine, N. Y. 1957 metais.

Valachi padarė gerą darbą ir Chicagai, patvirtindamas, kas tikrai Chicagoje yra bosas. Chicagoje šalia dabartinio vyr. boso Momo Salvatore Giancano, jis suminėjo dar du stambiuosius: Anthony (Big Tuna) Accardo, kurs skelbiasi per pastaruosius 5 metus "pasitraukęs į pensiją", bet "Mūsų Reikale" tebesąs dar gana veiklus, ir Joe LaBarbara, šiaurinės miesto dalies bosas. Giancana dabar Chicagoje esąs viršininkas 250 La Cosa Nostra Chicagos skyriaus "šeimynos". (Accardo buvo, viršininku pirm Giancano). Negana to, Valachi išvardino ir pora stambių raketierių, įsitiaisiusių darbo unijose, kurie jau buvo minimi Senato raketo komitete, kaip sąmokslininkai perimti šoferių (teamsters) unijos lokalus.

Patamsių gaivalai nebeturi kur pasislėpti

Vienas yra Johny Dio Dioguardi, ką tik paleistas iš federalinio kalėjimo, atsėdėjęs savo terminą už nesumokėjimą mokesčio nuo $1.000.000 iš unijų išsukčiautų pinigų; antrasis yra Antonio Cornalio, tebelaukiąs apeliacijos teismo, 1962 metais nuteistas už bylos federaliniame teisme "sufiksinimą". Praėjusį gruodžio mėnesį senatorius McClellan kaltino, jog jiedu atvedė į unijas 40 latrų (hoodlums), kad pasidarbuotų už James Hoffos, tarptautinio šoferių unijos prezidento, poziciją sustiprinimą.

Tiek baimės kriminalo bosam įvarė jų buvusio intymaus sėbro reveliacijos, kad pasak New York Daily News šią vasarą Liepos Ketvirtosios priedanga Atlantic City, N. J., buvo labai slaptai sušauktas "mažasis Apalachin" mitingas, kuriame dalyvavo dešimt Rytų Pakraščio latrų ir du Chicagos "delegatai". Mitingo tikslas, pasak tą laikraštį, buvęs visiškai perorganizuoti "kriminalo sindikatą", nes Valachi pastatęs į didelį pavojų visą "Mūsų Reikalo" reikalą visoje Amerikoje. **J. Pr.**

(Bus daugiau)

UNITED PRESS — NAUJIENŲ Photo

Chicagos policininkai pašalina iš mokyklos besipriešinantį demonstrantą. Kai demonstrantai susėdo prie mokyklos vedėjo kabineto durų, tai policija nutempė juos į savo automobilius ir nuvežė į dabokle.

VEGETARAS

— Ką aš matau. Steiką kerti, o man sakei, kad daktaras uždraudė mėsą valgyti ir liepė vaisiais misti?

— Taigi, taigi. Steikas man yra tas uždraustas vaisius!

● Obuolys gali būti tik medžio, o ne girios vaisius. **Hebbel**

NAUJIENOMS REIKIA NAUJŲ MAŠINŲ

Iki šio meto NAUJIENOS neprašė pagalbos. Per 50 metų jos leido dienraštį, besiversdamos vien tiktai iš gaunamos prenumeratos, skelbimų, spaudos darbų ir patarnavimų uždirbtais pinigais. Niekad didelių atsargų neturėjome, bet per 50 metų dienraštį spausdinome ir tebespausdiname.

Galėtume ir toliau taip verstis, bet jaučiame, kad mus užgula naujieji laikai. Visa pasaulio pramonė turi persitvarkyti, prisitaikyti prie naujesnių, geresnių ir kai kuriais atvejais net pigesnių gamybos procesų. Plieno pramonė statosi naujas krosnis, geležinkeliai taisosi naujus lokomotorus, spausdinimo pramonėje taip pat padaryta didelė pažanga. Daugelis didesniųjų dienraščių įsigijo naujas mašinas.

NAUJIENOMS taip pat reikia naujų mašinų. Vieną kitą spaudos darbų mašiną ir mes esame įsigiję, bet didžioji mašina yra ta pati, kurią nusipirkome prieš 50 metų.

Modernios spaustuvės mašinos brangios. Jeigu pirma galėjai nusipirkti mašiną už kelis šimtus ar kelis tūkstančius dolerių, tai šiandien naujoms mašinoms reikia išleisti dešimtis tūkstančių dolerių.

NAUJIENAS įsteigė Amerikon atvažiavę lietuviai, kurie jautė, kad reikalingas teisingas ir tikslus informacijos šaltinis. Jas rėmė platūs Amerikos lietuvių sluoksniai. Per 50 metų NAUJIENOS tarnavo Amerikos lietuvių visuomenei ir kovojo už Lietuvos laisvę. Todėl dabar ir kreipiamės į visuomenę.

Minėdami 50 metų sukaktį, norime sudaryti reikalingas sumas pinigų, kad galėtume atnaujinti spaustuvės mašinas ir galėtume leisti dienraštį dar kitą pusšimtį metų. Mums reikia naujo preso, reikia mašinų foto reprodukcijoms ir kitiems spaudos darbams. Esame įsteigę NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDĄ ir prašome visų mūsų draugų ir rėmėjų pagalbos. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:

NAUJIENŲ MAŠINŲ FONDAS, 1739 S. Halsted St., Chicago 8, Illinois

NAUJIENŲ BENDROVĖ

TAUPYKITE PINIGUS PIRKDAMI VITAMINUS

ŽEMIAUSIOS KAINOS

VISI ŠIMTAIS

VITAMINAS A, — 25,000 vienetų	$1.09
VITAMINAS C, 100 mg.	$0.79
VITAMINAS B, 100 mg.	$0.98
VITAMINAS B-12, 25 mg.	$1.29
ĮVAIRUS VIT. su B-12	$1.19
A. P. C. skausmui malšinti tabletės	$0.49
THERAPEUTIC M. su mineralais	$3.79
GERIATRIC MULTIVITAMINAI, 40 metų sulaukusiems žmonėms	$3.19
30 c. GARFIELD nuo galvos skausmų milteliai 5 už	$1.00
500 OINTMENT tepalai visoms odų ligoms nuo $1.25 iki $6.00 už aptėli.	

The REXALL Store

UNION DRUG CO.

35th and HALSTED STREET

(Šiaurinis kampas)

Telefonas: YArds 7-6917

CHICAGO 8, ILL.

Atdara kasdien nuo 7 val. ryto iki 11 val. vakaro, o sekmadieniais nuo 10 ryto iki 3 val. vakaro.

Rašyti galite jūsų gimtąja kalba

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.

47 and Rockwell Street. Tel. LAfayette 3-1083

Nemokamai vieta automobiliams

4½% ON INVESTMENT ACCOUNTS

Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį.

Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d.

Prašome aplankyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

VALANDOS:

Pirmad. nuo 12 iki 8 po piet

Antrad. „ 9 „ 4 „ „

Trečiad. uždaryta visą dieną

Ketvirtad. nuo 9 iki 8 po piet

Penktad. „ 9 „ 8 „ „

Šeštad. „ 9 „ 12:30 „

Chicagos Savings bendrovės naujai padidinta įstaiga su dviem kiemais automobiliams užima 290 pėdų plotį. Tai viena įdomiausioji ir mūsų klijentų patogumui puikiausiai įrengta įstaiga Chicagoje. Aukšti dividendai, apdraustas saugumas, skubus ir malonus patarnavimas.

Taupykite ir skolinkite pinigus Amerikos Lietuvių Sostinėje — Marquette Parko apylinkės centre.

4½% Dividend on Investment Accounts

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue Chicago 36 GRovehill 6-7575

Narys Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

VL. BAKŪNAS

IŠ KALIFORNIJOS DYKUMŲ - Į KANADOS SODYBAS

(Atostoginės kelionės pabiros)

(Tęsinys)

Reikia žinoti, kur kas ir kaip

O dabar — "ką matei, ką girdėjai Kanadoje"? Britų Kolumbijos provincija, žinoma, nėra visa Kanada, o pora provincijos miestų, kuriuose viešėjome, nėra visa Britų Kolumbija. Bet vis dėlto užteko ir to, kiek matėme ir girdėjome, susidaryti bent paviršutinišką vaizdą apie gyvenimą Kanadoje, jos žmones ir patį kraštą.

Iš aerodromo nesunkiai pasiekėme Vancouverio miesto (365.000 gyventojų) centrą, kur, viename geriausių viešbučių susitvarkę kambario reikalus — išėjome į miestą pageras kanadiškas alus. Žmona "rūpėjo" patirti kiek kainuoja gerų angliškų ar australiškų medžiagų suknelės, o man... geras kanališkas alus. Žmona buvo laimingesnė, nes vos apsukome viešbutį už kampo — čia pat pasirodė besą didžiausios ir moderniausios krautuvės, kurių didžiuliuose languose kaip tik ir buvo tai — ko ji norėjo... Aš dairiausi, kur pamatyti iškabą "Beer", ar "Tap Beer", ar "Coktails" ar kitą kokį ženklą, kas rodytų kur galima išlenkti stiklą alaus. Po gerų pietų Seattle, jau buvo laikas ne tik stiklui alaus, bet ir iš viso bet kokiai "sodei". Niekur — jokio ženklo, kur galėčiau apmalšinti troškulį. Žmonai taip ir sakau: "Tu apsižiūrėk čia krautuvėse, o aš paieškosiu kur galima gauti alaus". Apėjau vieną, antrą, trečią ir ketvirtą blokus — nieko. Jokios iškabos su alaus žymėmis. Kai visai ištroškęs grįžau prie sutartos krautuvės — žmona netik jau buvo apsižiūrėjusi, bet ir apsipirkusi. Grįžome į savo viešbutį, apsiprausėme ir nusileidome į valgomąjį — vakarienei. Buvau jau pasirengęs nuryti kokį galioną kavos ar šalto vandens, bet pirma manau paimsiu į nagą padavėją, nes vis dar rūpėjo tas alus... Negi, manau, čia atvažiavus atstogų taip ir teks plempti kavą, o ko gero dar pieną? Taip ir sakau prie stalo atėjusiam padavėjui:" ...kaip čia pas jus Kanadoje yra — nejaugi nėra restoranų ar barų kur galima būtų išgerti alaus?" "Kaipgi" — mandagiai atšovė padavėjas — "kiek, vieną ar du?" Bematant ant stalo atsirado geras bokalas puikiai putojančio kanadiško alaus, kuris iš karto priminė anų laikų Lietuvos alų tiek savo spalva, tiek skoniu. Alus — tikrai nepaprastai geras. Pasirodė, kad mūsų viešbučio valgomajame ne tik galima gauti alaus (prie valgio) bei kitų gėrimų, bet už poros durų nuo valgomojo — besąs puikus baras, kuriame gali smaguriauti kaip tinkamas. Vadinasi reikia viską žinoti, kur, kas ir kaip. O čia Britų Kolumbijoje (rodos, ir visoje Kanadoje) yra tokia tvarka kad alkoholinius gėrimus svečiams gali pardavinėti tik viešbučiai ir restoranai, kuriuse galima ir užkąsti. Tokių barų kaip čia Amerikoje — kur vien tik girtuokliaujama, Kanadoje nėra. Viešbučiuose barai atidaromi tik 11 val. prieš pietus. Alkoholinių gėrimų pardavimą turi savo rankose valdžia, kaip lygiai kad buvo nepriklausomoje Lietuvoje su valstybinės degtinės monopoliu. Tokios krautuvės, kurių yra labai mažai, atidaromos 10 val. ryto ir uždaromos 11 val. vakare. Jei turistas nori nusipirkti bonką gero "skočiaus" — tai vietinių turi gerai išsiklausinėti, kur surasti valstybinę parduotuvę. Lygiai maždaug taip, jei turistas Los Angeles mieste norėtų surasti knygų krautuvę... Čia Vancoveryje, matote, priešingai — beveik ant kiekvieno kampo gali rastiknygyną...

Po geros vakarienės labiau cropietiška atmosfera (kaipgi, su kanadišku 8% stiprumo alumi) grįžome poilsiui į savo kambarį — žmona prie TV, o aš prie lango — stebėti gatvės judėjimą. Automobilių daug, bet jie važiuoja kur kas lėčiau negu Amerikos miestuose. Patys automobiliai — kokiais trimis metais senesni, negu tokia masė Amerikos miesto gatvėje. Praslenka, nors ir retai, vienas kitas Cadillac'as, Continental arba ir Mercedes Benz — bet labai, labai retai. Daug pėsčiųjų šaligatviuose. Žmonės apsirengę švariai, bet daug kukliau negu Amerikoje. Moterys daug mažiau vartoja dažų ir nerūko gatvėje. Niekas, čia bent taip atrodo, neskuba — nei vakare, nei iš rytokai to kai eina darban. Pats miestas kai kitą dieną gerai apvaikščiojome, nors ir švarus, atrodo senas, naujų pastatų tepastebėsi tik vienr — kitur. Viešbučiai geri — bet brangūs, kaip ir Amerikoje, juose maistas labai geras, bet irgi brangus. Skirtumas — tai pataranavime, kuris yra daug mandagesnis, negu daugelyje vietų Amerikoje. Žinoma, ir čia pasitaiko išimčių.

Iš visako, bent paviršutiniškai, atrodo kad junti daugiau europietiškos atmosferos. ne tik išorinėje miesto, išvaizdoje bet ir pačiame žmonių gyvenimo būde, jų elgsenoje.

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo

Šveicarų sprausminis lėktuvas nukrito ir susidaužė netoli Duerrenaesch Šveicarijoje. Visi 80 asmenų, kurie skrido tuo lėktuvu, žuvo.

Apsižiūrėję porą dienų Vancouveryje ir susipažinę, bent dalinai, su kanadišku gyvenimu, su žmona nutarėme toliau pakeliauti laivu ir net... autobusu. Juo labiau, kad tuo pačiu autobusu gali užvažiuoti ir ant laivo...

Taip — vieną rytą atsisveikinę su labai gero įspudžio mumyse palikusiu Vancouveriu — sėdome į autobusą, kuriuo galėjome pasiekti net pačią Britų Kulumbijos sostinę — Victoria, apie 55.000 gyventojų miestą Vancouverio saloje. Gražiu keliu, nuo Vancouverio per kaimus, miškus, laukus ir sodus — pasiekėme Tsawwassen, kur mūsų "busas" su visais keleiviais įriedėjo tiesiog į laivo "Queen of Esquimalt" garažą, kuriame tilpo apie 100 automobilių ir keliolika busų bei trokų. Iš garažo persikėlėme į laivo viršų, kur trumpai, iki Swartz Bay, kelionei buvo įrengta netik puikios sėdynės, bet ir geras restoranas — kuriame užsisakėme pietus. Nuo Swartz Bay — vėl tuo pačiu autobusu, puikiu keliu, supamu labai gražių kaimo namų ir sodų, nemažiau akį patraukiančių gražiai sutvarkytų ūkių ir gyvulių kaimenių ganyklose — pasiekėme Victoria. Gamtos vaizdai, tiek važiuojant autobusu — po apie 20 mylių abiejose pusėse — tiek laivu, visur nepaprastai gražūs, Kalifornijos gyventoją tiesiog stebinte stebina savo žalumu, gyvumu, krantų miškingumu, vandens linijų lėkštumu. Salų — salelių tiek gausu, jos tokios mažos ir didelės, kad kai kuriose jų — rodos — dar nei žmogaus pėdsakų nerastum... Kokios čia "dieviškos" sąlygos medžiotojams.. žuvautojams... Jei nieko stebėtino, naujo, čia nesimatė miestuose, tai provincijos vaizdas lygiai priešingai — buvo pasigrožėtinas savo moderniškumu: puikiais, naujais, kaimo namais, gražiai sutvarkytomis sodybomis, gerai prižiūrimais keliais, dideliais ir gražiais ūkiais. Kalifornijos kaime nieko panašaus nesu matęs.

Sostinės Victoria įdomybės

Kai pagaliau atsidūrėmė sostinės Victoria centre — ir čia, kaip ir Vancouveryje, buvo minios turistų, daugumoje, žinoma, amerikiečių, bet galėjai sutikti ir vokiečių, ir danų, ir norvegų ir kt. Miestukas nedidelis, irgi senokas, bet įdomesnis — negu Vancouver. Čia mat provincijos sostinė, yra puikūs parlamento rūmai, kurie ir priduoda miestui didingumo. Parlamento rūmuose yra didelė (400.000 tomų) biblioteka, muziejus. Dabar, atostogų metu, jie visada pilni turistų. Palikome ten ir savo pėdsakus — pasirašėme didžiulėje svečių knygoje. Lankant biblioteką, sužinojome gana charakteringą dalyką: lankytojas iš kartotekos gali pasirinkti bet kokią knygą, dežuruojančiam valdininkui paduoti kortelę su autoriaus ir knygos vardu bei savo adresu — ir ramiai keliauti namo. Po kelių dienų jis tą knygą gaus pašto keliu, kurio (persiuntimo) išlaidas į vieną galą apmoka provincijos valdžia, o grąžinimo išlaidas — federalinė kanados valdžia. Mėginau surasti ar esama kokių knygų apie Lietuvą, bet atidaręs kelis stalčius pastebėjau , kad kartoteka sutvarkyta pagal autorių pavardes, bet ne pagal kraštų ar reikalų vardus. Todėl pirma negu nori gauti bet kokią knygą, turi žinoti kas yra jos autorius.

Parlamento rūmuose, pagarbioje vietoje, kabo didelis Karalienės Elzbietos II paveikslas, virš rūmų plevėsuoja didelė valstybinė (žemiau jos — provincijos) vėliava, patys rūmai daro didingo įspudžio. Kažkaip čia pajunti daugiau valstybinio orumo, daugiau pagarbos valdžiai — negu kad Amerikoje, kur koks nors tipelis, per 10 ar 15 metų neiškopęs aukščiau dženitoriaus karjeros, vos porą žodžių lauždamas angliškai — purvais spiaudo netik į valdžią, bet ir patį Prezidentą... Kągi — demokratija ir čia ir ten, bet skirtumas yra.

Be uosto, puikių parkų ir kitų turisto akį patraukiančių vietų, čia pasitaikė puiki proga aplankyti ir garsųjį Karališkąjį Londono Vaško Muziejų, kuriam laikui įsikūrusį Empress viešbučio "kristalinio daržo" patalpose. Muziejuje gali matyti, natūralaus dydžio, pasaulio didžiuosius — vaške: nuo didžiųjų prezidentų George Washington ir Abraham Lincoln bei karalių Čarlio I (1600 — 1649) iki Jurgio VI ir Elzbietos II; istorinius jūsų horojus — Columbo, Vancouver, Cabot, Cook, Nelson: didįjį karvedį Napoleoną su savo žmona Josephine; Julių Cezarį su Kleopatra II; iš literatūros pasaulio — Dickensą, Anderseną, Burns, Kiplingą, Twainą, Voltaire ir kt.; II pasaulinio karo vadus — Rooseveltą, de Gaulle Churchilį, maršalą Montgomery ir kt.; bažnyčios — Joną XXIII; moderniųjų valstybininkų "posėdyje" matome prezidentą Kennedy, Eisenhouer, Nasser, Macmillan, Diefenbaker ir kt. Neužmiršti ir pirmieji Everesto nugalėtojai — Sir Edmund Hillary ir Sherpa Tenzing, o taip pat ir amerikiečių beisbolo nemirštanti žvaigždė — Babe Ruth.

Karališkajai šeimai skirta visai paskiras skyrius ir ten, lyg gyvi, į tave žiūri: karalienė Elzbieta II su vyru princu Philip, karalienė motina, princesė Margareta su savo vyru Anthony Armstrong — Jones, Vindsoro kunigaikštis (abdikavęs karalius Edvardas VIII), ir Canterburio arkivyskupas dr. Fisher.

Tose vaškinėse figūrose atkurti asmenys daugiausia panašumo turi į gyvuosius, tai generolo de Gaule, prezidento Nasserio ir princesės Margaretos (kuri čia, be ko kita, padaryta tikra gražuole). Daugelis kitų, kuriuos mes esame matę gyvus ar gerai įsižiūrėję jų nuotraukas spaudoje bei knygose — padaryti daugumoje daug jaunesni. Bet išviso — ši istorinių didikų galerija labai puikiai sutvarkyta ir ji verta kiekvienam pamatyti.

Šalia tos, labai gerai sutvarkytos žymiųjų pasaulio žmonių galerijos, yra ir kita, taip pat puikiai sutvarkyta galerija, bet čia tave pagauna jau visai kitos nuotaikos, — negu, kad žiūrint į karalius. Tai, pasakyčiau kankynių rūsys — arba kaip jis čia angliškai pavadintas "The Chamber of Horrors". Čia ir rekomendacija visai vietoje — "tiktai suinteresuotiems suaugusiems".

(Bus daugiau)

RINKLIAVA SKOTIŠKAI

Vienoje škotų bažnyčioje klebonas paskelbė, kad prasidės rinkliava ir neturėdamas kitokio indo pinigams dėti, pasiuntė savo skrybėlę.

Bažnyčios maršalka klebono skrybėlę kaišiodamas panosėmis apėjo visus tikinčiuosius ir tuščią nunešė klebonui.

— Ačiu Dievui! — garsiai pasimeldė klebonas, — kad dar man kepurę grąžino!

MIDLAND SAVINGS

5 1/2%

Dabar mokami dividendai bonų sąskaitoms

INSURED

ATIDĖKITE TAKSUS

MIDLAND SAVINGS įvedė naujos rūšies didesnių dividendų sąskaitą. Skambinkite arba rašykite dėl informacijų, kaip taksai gali būti atidėti net aštuoneriems metams, kai Jūs gaunate net iki 5½% dividendų. Dabar mokame 4½% paprastoms sąskaitoms, 5% mokame 4 metų bonų sąskaitoms; 5½% gaus pagal 8 metų planą.

Visos sąskaitos apdraustos iki $10,000.00 JAV vyriausybės agentūroje.

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILL. CL 4-4470

Skaitykite ir platinkite "NAUJIENAS"

4 1/2%

UŽ TAUPYMĄ INVESTAVIMO SĄSKAITOSE

- Turtas virš $25,000,000.00
- Atsargos virš $2,000,000.00
- 66 metų saugumas
- Naujas didelis kiemas nemokamai automobiliams pastatyti

ALBERT J. AUKERS, President

"Where people make the difference"

DISTRICT SAVINGS
3430 SOUTH HALSTED • CHICAGO 8, ILLINOIS

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, 9 - 4; Thursday, 9 - 8; Friday, 9 - 6; Saturday, 9 - 1; Wednesday closed.

GERIAUSIAS ANGLŲ KALBOS ŽODYNAS

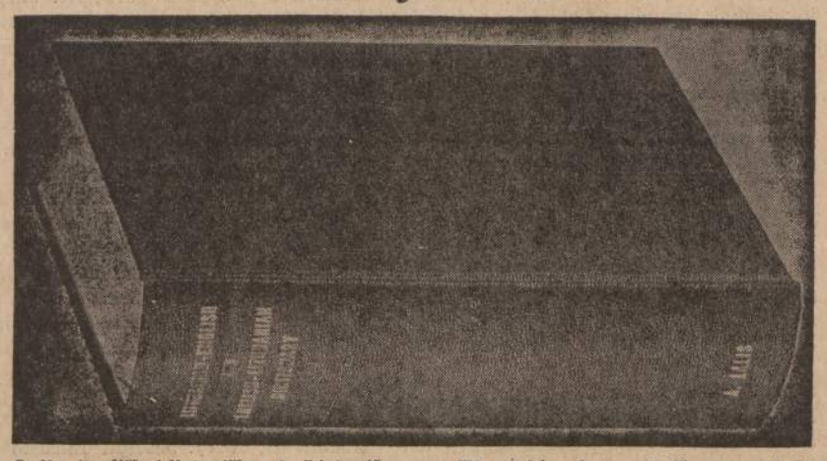

A. Lalio Angliškai-lietuviškas ir Lietuviškai-angliškas žodynas yra plačiausios apimties ir praktiškiausias iš visų iki šiol išėjusių žodynų.

Kito tokio plataus ir išsamaus žodyno artimu laiku nenumatoma išleisti. 1256 pusl. Abi dalys vienoje knygoje, įrištas stipriuose kietuose viršeliuose Kaina $14.

Siųskite čekį arba money orderį:

NAUJIENOS, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

INVEST IN UNIVEST ©*

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%* per annum

Effective April 1, 1960

* Universal Investment Share Account

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone HAymarket 1-3070

All accounts insured to $10,000 by an Agency of the United States Government.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago $15.00 per year, $8.00 per six months. $4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada $13 per year, $7.00 per six months, $4.00 per three months.

10 cents per copy, 10 c. on Saturday

Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	$15.00
pusei metų	$8.00
trims mėnesiams	$4.00
vienam mėnesiui	$1.50

Kitose JAV vietose ir Kanadoje	
metams	$13.00
pusei metų	$7.00
trims mėnesiams	$4.00
vienam mėnesiui	$1.50
Užsieniuose	
metams	$16.00
pusei metų	$8.00
vienam mėnesiui	$1.50

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12-tos.

Sen. Dirksen balsuos už

Senatorius Everett McKinley Dirksen (iš Illinois), republikonų vadas JAV senate, užvakar pasakė spaudos atstovams, kad jisai nematąs rimto pagrindo priešintis Maskvoje pasirašytos trijų valstybių sutarties patvirtinimui. Jisai turėjęs įvairių "abejonių", bet pereitą savaitę įvykęs vadovaujančių senatorių republikonų konfidencialus pasikalbejimas su administracijos pareigūnais tas abejones išsklaidęs.

Ilgą laiką sen. Dirksen "sėdėjo ant tvoros". Kaip mažumos oficialus vadas, jisai nenorėjo pasisakyti už sutartį, kuri gali žymiai pakelti Kennedy administracijos prestižą namie ir užsieniuose, jei ji bus įgyvendinta ir duos gerų vaisių. Bet jisai nedrįso jos smerkti, kad nereikėtų vėliau gailėtis. Todėl jisai sakėsi abejojąs, ar sutartis tikrai gera.

Jo abejonės, matyt, dar nebuvo "išsklaidytos" nė konfidencialiame pereitos savaitės pasikalbėjime su valstybės departamento žmonėmis, nes iki trečiadienio jisai tylėjo. Tik po to, kai trečiadienį senato užsienių santykių komitetas paskelbė savo rekomendaciją, kad sutartis būtų ratifikuota, tik tada Dirksenas painformavo spaudą apie "daugelio" jo abejonių išsisklaidymą. Išnyks, žinoma, ir likusios jo galvoje abejonės, iki ateis laikas balsuoti.

Po sen. Dirkseno atsivertimo, senate nebeliko organizuotos opozicijos prieš Maskvos sutartį. Už jos patvirtinimą neabejotinai balsuos daugiau, negu 2/3 dauguma. Jei bus priešingų balsų, tai tik iš paskirų asmenų, o ne iš organizuotos grupės.

Taikingumas tarptautinėje atmosferoje

Dauguma žmonių, kurie sutiko nepalankiai pranešimus apie sutartį, draudžiančią branduolinius išbandymus ore ir po vandeniu, vadovaujasi ta mintim, kad, susitarus šituo punktu su Sovietų Rusija, bus sieklama taikingu keliu išspręsti ir kitus ginčijamus klausimus tarp Rytų ir Vakarų; tarptautinė įtaka palaipsniui atslugs — ir Maskvai atsidarys naujos progos laimėti be kovos tai, ko ji negalėjo gauti jėga ir jėgos grasinimais.

Reikia sutikti, kad Maskva tų progų ieškos ir stengsis jas išnaudoti savo labui, o laisvojo pasaulio ir pavergtųjų žmonių skriaudai. Bet juk Vakarų demokratijų vadai tai pramano ir, žinoma, turės nesnausti.

Tačiau gilesnis klausimas yra tas, ar iš viso taikinga tarptautinė atmosfera yra naudingesnė diktatūriniam despotizmui, ar demokratijoms?

Patyrimas, rodo kad tikros taikos diktatūriniai režimai nenori ir net bijo. Jie visą laiką stengiasi pasaulio taiką sudrumsti, tuo tarpu kai demokratijos stengiasi apsaugoti ir apginti taiką.

Naujųjų laikų diktatoriai šituo atžvilgiu skiriasi nuo senųjų despotizmų — karališkų, kaizeriškų, imperatoriškų ir t. t. Šie despotai stengdavosi bet kokį visuomeninį neramumą nuslopinti, nes tie neramumai grėsė jų "tvarkai".

APŽVALGA

M. Krupavičius ketina "lįsti į požemį"

(Tęsinys)

Naujos sąlygos, gal būt, jam nepatinka, bet vis dėlto nereikia užmiršti, kad JAV-se nei jam, nei Vlikui nėra jokio pavojaus, kad iš čia jiems teks bėgti arba lįsti į požemį. Tas lindimas į požemį" — tai toks fantastiškas dalykas, kad blaivai protaujančiam žmogui sunku jį ir suvokti!

Vakar šioje vietoje minėjome, jog prel. M. Krupavičius labai bijo JAV-ių politikos pakrypimo Sovietų Rusijos pusėn, prisimindamas tuos laikus, kada Stalinas buvo šios šalies "draugas ir sąjungininkas". Amerika tada buvusi labai nepalanki pabėgusiems į Vakarų Europą lietuviams ir jos komendantas terorizavęs Vliką. Anglija buvusi geresnė, o Prancūzija geriausia.

Kad ir nuo to laiko praėjo apie 18 metų, bet M. Krupavičius mano, jog iš JAV galima laukti visokių blogybių ir dabar..

Pabėgėlių kūbiečių slopinimas

M. Krupavičiaus įsitikinimu, JAV esančios ir šiandien priešingos pavergtų tautų pastangoms atgauti laisvę, kaip kad buvo anais liūdnais pokariniais metais. Ir jisai tai "įrodo", sakydamas:

"Pabėgėliams kūbiečiams dabartinė administracija draudžia iš JAV teritorijos daryti bet kokius savo tėvynės išlaisvinimo žygius. Kas gali žinoti, ar tas pats likimas neištiks ir mus..."

Tačiau Krupavičius nepasako, kad tie draudžiami kūbiečių žygiai yra *karinio* pobūdžio.

JAV draudžia Kūbos pabėgėliams daryti ginkluotus puolimus iš Amerikos žemių prieš Kubą: mėtyti iš oro bombas į Kūbos kareivines arba cukraus gaminimo įmones, apšaudyti Kūbos uostus artilerijos ugnim, gabenti iš JAV ginklus veikiantiems Kūboje partizanams (jei jų tenai yra), ir t. t.

Tokios rūšies žygius Washingtonas draudžia. Jeigu jie būtų daromi iš šios šalies teritorijos su vyriausybės žinia ir pritarimu, tai jie reikštų, kad JAV remia *ginkluotą agresiją* prieš Kūbą — ir JAV susilauktų ne tik griežčiausių protestų iš daugumos Lotynų respublikų, bet ir būtų patrauktos tieson Jungtinėse Tautose dėl taikos laužymo.

Amerika nutraukė diplomatinius saitus su Fidel Castro režimu, bet ji *nėra karo stovyje* su Kūba!

Amerika nėra ir nebuvo karo stovyje nė su Sovietų Sąjunga. Todėl aišku, kad ir lietuvių *kariniai* žygiai iš šios šalies teritorijos prieš Sovietų Sąjungą nebūtų vyriausybės toleruojami. Bet argi prel. Krupavičius mano, kad Vlikas privalo tokius žygius daryti?

Jei ne, tai kam čia ta jo šneka apie gresiantį lietuviams pavojų, kad ir juos gali ištikti "tas pats likimas"?

Juk nei kūbiečiams, nei kam kitam *nedraudžiama* šioje šalyje veikti — organizuotis, kalbėti, rašyti ir vesti propagandą.

JAV-ių niekinimas

Prisimindamas tuos laikus, kada Amerikos karinis komendantas Vokietijoje Vliką "persekiojo ir terorizavo", prel. Krupavičius bijo, kad JAV vėl neatkristų į tą politiką, nors jisai ir pats pripažįsta, kad šiandien padėtis visai kitokia.

Amerika, kurios įgaliotiniai Vokietijoje anąmet elgėsi su lietuviais blogiau, negu anglai ir ypač prancūzai, dabar tvirtai laikosi nusistatymo *nepripažinti* Lietuvos aneksijos. Amerikoje tebėra Nepriklausomos Lietuvos pasiuntinybė su pilnomis diplomatinėmis privilegijomis ir yra Lietuvos konsulatai. O to nėra nei Anglijoje, nei Prancūzijoje, nei Vakarų Vokietijoje, nei Italijoje, nei Skandinavijos šalyse, nei Šveicarijoje. Nė vienoje valstybėje pasaulyje parlamentas nerengia Lietuvos nepriklausomybės metinių sukačių minėjimų Vasario 16-os progomis, kaip kad daro kasmet JAV kongresas. Nė vienos valstybės, išimant JAV, prezidentas arba užsienio reikalų ministeris neišleidžia tomis progomis oficialių pareiškimų apie Lietuvą.

Bet Krupavičius vistiek skelbia, kad pavojus Lietuvos laisvės reikalui gresia iš JAV pusės, ir ypatingai iš dabartinės administracijos!

Kaip tai suprasti?

Gal būt, jisai ilgisi tų "gerų dienų", kada Vlikas buvo įsikūręs prancūzų zonoje" keturiuose dvlaukščiuose namuose"? Krupavičius, beje, tenai buvo pilnas bosas... Bet juk ir jisai pats, ir kiti vlikiečiai jau seniai iš Europos išvažinėjo. Tuos laikus grąžinti, tur būt, jau niekas nebesvajoja.

Tačiau atrodo, kad nevienas dar tebėra paskendęs tų metų įspūdžuose. Jais, matyt, yra pagrįstas ir Krupavičiaus galvojimas. Antraip, ko jisai taip šnairuotų į JAV politiką ir taip skubėtų apkaltinti šios šalies vyriausybę?

Branduolinė sutartis

Iš to, kad prezidento Kennedy administracija pasirašė Maskvoje dalinio branduolinių išbandymų draudimo sutartį, Krupavičius išveda pragaištingą pavergtų tautų laisvės reikalui Kennedžio palinkimą susidėti su bolševikiniais Rusijos despotais!

Jei Krupavičius sakytų, jog lietuviams reikia *būdėti*, reikia žiūrėti, kad darybose su Kremlium šios šalies diplamatai nepadarytų kokios klaidos, kenksmingos lietuvių tautos ateičiai (kaip kad jie padarydavo praeityje), tai būtų rimtas paraginimas. Budėti reikia visada. Bet visai kas kita, kai ant šios šalies vyriausybės metama dėmė, kad ji galinti *sąmoningai paaukoti*" Lietuvą taikos su Rusija labui. Šitaip *nedraugiškai* kalbėti apie valdžią vienintelės valstybės pasaulyje, kuri žodžiais ir veiksmais yra padariusi tiek daug gero lietuviams, netinka.

Bet M. Krupavičiaus netgi spėlioja, kad gal reikėsią arba bėgti nuo tos valdžios, arba "lįsti į požemį"!

Visai panašius jo žodžius mums teko skaityti spaudoje prieš kelis metus. Tada manėme, kad jį buvo laikinai apėmusi tamsaus pesimizmo nuotaika, kuri praeis. Bet, pasirodo, ne. Apie lindimą į "požemį" jisai vėl kalba.

Politinės veiklos "požemis" demokratinėje šalyje!.. Žaisti tokia tuščia fantazija neturėtų nė vienas rimtas visuomenės veikėjas.

(Pabaiga)

PAJUDINKIME 26,000 DOLERIŲ VERTĖS SANDĖLĮ!

Antai gatvėse visuose kampuose jau skamba į mokyklas grįžtančių mokinių žingsniai. Pasibaigė vasara ir atostogos, vėl visi sugrįžom į darvovietes, mokyklas. Po kelių dienų pradės darbą ir lituanistinės mokyklos. Čia ir norisi priminti vieną sandėlį, kuris yra Marquette Parke ir kuriame prikrauta lietuviškų vertybių už 26,000 dol. Tos vertybės — tai lietuviškos knygos ir įvairūs vadovėliai lituanistinėms mokykloms. Sandėlio tikrasis savininkas yra Kultūros Fondas, kurio pirmininkas yra kun. St. Šantaras.

Kurios knygos šiuo metu labiausiai reikalingos? Pirmoje eilėje vadovėliai. Kultūros Fondas siūlo lietuviškam atžalynui: S. Jonynienės Lietuvos laukus V skyriui — 3 dol., A. Tyruolio Ten, kur Nemunas banguoja VI skyriui — 3,50 dol. ir J. Plačo Gintarą VIII skyriui — 4 dol. Visus šiuos vadovėlius galima užsisakyti Kf iždininko J. Bertašiaus adresu, 2642 West 15 St., Chicag 8, Ill.

Kita knyga viena iš brangiausių šios vasaros dovanų, yra prof. Vc. Biržiškos "Aleksandryno" II tomas, kuris iš spaudos pasirodė š. m. gegužės mėn. pabaigoje ir plačiajai visuomenei buvo pristatytas įspūdingu Toronto "Varpe" choro koncertu. Įdomu, kad šio monumentalaus lituanistinio veikalo, kurio tomas kainuoja 7,50 dol., per dvi savaites buvo išparduota 105 egz. Veikalą taipogi gavo ar ne 100 universitetų laisvajame pasaulyje ir už geležinės uždangos. "Aleksandryno" II tomą kiekvienu momentu galima įsigyti ir "Naujienų" administracijoje, o kas nori už 15 dol. įsigyti visus tris "Aleksandryno" tomus, tesikreipia į J. Bertašių aukščiau nurodytu adresu. "Aleksandryno" III tomas spausdinamas ir jo tikimasi susilaukti po kelių mėnesių.

"Aleksandryno" visų trijų tomų išleidimas KF kainuos apie 15,000 dol. Bet toji suma nublunka prieš milžinišką veikalo mokslinę vertę. Mes tiesiog turim stebėtis, kad sunkiose tremties ir išeivijos aplinkybėse kruopštusis lituanistas ir bibliografas prof. Vaclovas Biržiška sugebėjo šį veikalą galutinai užbaigti ir palikti jo rankraščius. Lietuvos okupantas seniai prašė šio veikalo rankraščių. Jis būtų išleidęs veikalą ir plūdęs išeiviją jos dvasiniu supuvimu ir mamonos garbinimu. Bet išeivija parodė, kad ji nėra "dvasiniai supuvus", kad reikšmingiems uždaviniams įgyvendinti ji moka sutelkti ir lėšas, ir gretas.

Todėl KF vadovybė ypač prašo visus lietuvius šio rudens ir žiemos sezone kaip galint daugiau nupirkti KF leidinių, nepagailėti aukų šiam fondui. Išleidus "Aleksandryno" III tomą, kuris prasideda Simanu Daukantu, vėl žvelgiama į ateitį ir planuojama išleisti stambų Lietuvių kultūros istorijos veikalą ir taipogi visų pasiilgtos jaunimo literatūros.

Tad jeigu tos 26,000 dol. vertės knygos kelių mėnesių laikotarpyje pavirstų į dolerius, kokia graži ir šviesi būtų Kultūros Fondo ateitis. O tai gali įvykti, jei kiekvienas atkreipsime dėmesį į vadovėlius, "Aleksandryną" ir kitus KF išleistus veikalus. Kad Kultūros Fondas sugebėjo už tokią sumų leidinių išleisti, tai yra ženklas, kad jis gyvas, veiklus ir neblogai organizuotas.

Vl. Rimjs

PIGUS TERMOMETRAI

Vyras grįžęs namo randa savo žmoną besergančią ir aukštą temperatūrą beturinčią. — Kas yra? — susirūpinęs klausia vyras.

— Ak, labai sergu. Kelis sykius matavau temperatūrą. Pirma termometras rodė 98, vėliau 99, dar vėliau šimtą, pagaliau tiek pakilo, jog bijojau, kad termometras nesprogtų...

— Ak, širdele nesigraudink, — suramino vyras. — Termometras nedaug tekaštuoja. Būčiau naują nupirkęs.

"NAUJIENOS" BOLŠEVIKAMS YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE

IŠ LIETUVIŲ SUSIVIENIJIMŲ IR SKILIMŲ ISTORIJOS

J. KLAUSEIKIS

2.

Tokie tai yra, pagal Astramską, susivienijimo vardai iki 1901 metų skilimo. Susivienijimui suskilus viena dalis pasilaikė senąjį vardą ir čarterį — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, o kita dalis pradėjo veikti pagal vardą — Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje.

Kaip žinia pats pirmasis Amerikos lietuvių susivienijmas, pavadintas Susivienijimas Visų Lietuvninkų Amerikoje, buvo įsteigtas 1886 m. rugpiūčio 15 d. Tamošius Astramskas labai plačiai ir aiškiai aprašo to susivienijimo steigimą ir mirimą. Katalikiškosios spaudos autoriams labai patinka tik vienas tos istorijos sukinys, apie Jono Šliūpo įsteigtojo susivienijimo mirtį ir laidotuves. Tą mini Vladas Mingėla, o taip pat ir M. Zujus 1961 metais Draugo dienraštyje pacitavęs iš T. Astramsko istorijos vieną sakinį apie J. Šliūpo įsteigtojo susivienijima mirtį ir laidotuves, sako: "ižūrėkit SLA Istoriją, 18 pusl.". Kai perskaičiau tą M. Zujaus patarimą, tariau jam ačiū, tačiau žmogiška prigimtis yra tokia, jog minima ne tik mirtis ir laidotuvės, bet ir pats gimimas, augimas ir liga paminima, kuri gyvybę nutraukė. Tad ir neapsiribosim vien tik M. Zujaus patarimu žiūrėti į vieną puslapį Tamošiaus Astramsko surašytosios, 1916 metais išleistosios, SLA istorijos, bet peržvelgsim nemažai tos knygos puslapių. Tamošiaus Astramsko rašto citatose nė kalbos netaisysim. T. Astramskas rašo šliūpas — u,ne ū; vartoja jis senovės formą "kninga", vietoj dabar rašomos knyga; "kuningas", vietoj "kunigo", etc.

Susivienijimo pradžia

Tamošius Astramskas, apie idėjas, paskatinusias steigti susivienijimą, SLA istorijoje šitaip pasakoja:

"Vienais ir tais pačiais, 1886 metais buvo įsteigta Amerikoje net du lietuvių susivienijimai. Priežastys, pastūmėjusios prie to ano laiko lietuvius, buvo dvi: tautystė ir katalikystė. Tautystės idėja gimė pirma, o ją pasekė katalikystė. Prie pirmojo Susicfejimo susitelkė pažangioji tautos gaivalai; prie antrojo, kaip matysime toliau, atgaleiviai, persiėmę sena lenkų dvasia.

"Lenkų susivienijimas "Związek Narodowy Polski", tąsyk dar tik silpnutė organizacijėlė, garsino savo organe "Zgodoje", kad "Związek" tai esanti organizacija, kuri skiriama taip lietuviams, kaip ir lenkams ir "Związeko" veikėjai, kaip įmanydami kurstė lenkus ir lietuvius, kaipo "vienos motinos Lenkijos sūnus" ristis vienan bendran ryšin.

"Vienok tautiškieji lietuviai, ypatingai aušrininkų pasekėjai (Aušrininkais čia vadinami buvusieji pirmojo lietuvių laikraščio "Aušros" bendradarbiai), gerai numanydami, kad lietuviams motina aukštėtoja yra ne Lenkija, tik Lietuva, ir kad lenkai veikia ne lietuvių tik savo naudai, pradėjo rūpintis nuosavo susivienijimo tvėrimu".

Tamošius Astramskas pasakoja, jog sumanymas steigti lietuvių susivienijimą kilo 1886 metų balandžio 17 dieną, New Yorke, Lietuviškojo Balso draugijoje:

"Minėtą dieną šitos draugijos susirinkiman atėjo daugiau negu paprastai žmonių, kad apkalbėjus ir patyrus tas patogybes, kurios lietuviams galima būtų turėti, jiems tarp savęs susivienijus. Visi to vakaro kalbėtojai savo nuomones išreiškė už susivienijimo reikalingumą lietuviams".

Istorijoje T. A. rašo, jog Pijus Paseckas buvo svarbiausias to vakaro kalbėtojas. Jis savo kalboje priminęs, jog nematąs be vienybės kito kelio lietuviams. "Čia mūsų, — sakė jis, — yra į 50 tūkstančių, bet mes išsisklaidę, nieko neženklinam, o kad susirinktumėm krūvon, kad žinotumėm kur kas gyvena ir kiek mūsų yra, tai lengva būtų pastatyti palocius ir mokslaines".

T. A. reiškia nuomonę, jog susivienijimo steigėjai į susivienijimo tikslą žiūrėjo nevisai ryškiai, bet labai plačiai. Per susivienijimą jie manė ne tik pavienius savo tautos žmones sušelpti, reikalui atėjus, bet ir visą tautą aukščiau pakelti kultūroje, doroje ir apšvietime, kad paskui ją pastačius greta su kitomis apšviestomis tautomis.

Lietuvių tautiški jausmai juos vertė vienytis, atsispirti lenkų išnaudojimui. Lenkai kvietė lietuvius į savo organizacijas, bet jiems nieko nedavė. Lietuviai buvo reikalingi tik padėt lenkų bėdomis rūpintis. "Lietuviai mokėjo pinigus, viršijo lenkus savo skaitliumi, bet lietuvio kunigo negavo, klausėsi pamokslo ir ėjo išpažinties nesuprantama jiems lenkų kalba ir už jų pinigus pastatyta bažnyčia vadinta lenkų bažnyčia".

Pijus Paseckas savo kalboje aiškinęs, jog lenkai išnaudojo lietuvius seniau, išnaudoja ir dabar. Lenkai gerinasi, brolinasi," o ar jie yra mums ką gero padarę"?

Paseckas pasakodamas, jog lenkai lietuviams nieko gero nepadarę, priminęs lenkų ir lietuvių susitarimą, jog "ką tik atvažiavęs beturtis žmogus bus visuomenės kaštais valgydinamas restauracijoje pas Rudzinskienę (New Yorke). Višniaucko likos prižiūrėtoju. Kada jis nusiuntė ten penkis atvažiavusius lietuvius pavalgydinti, tai ar už tai visuomenė užmokėjo? Ne. Nuo Višniaucko buvo atjieškota $4.50, nes lietuviams ten valgio nėra".

Lenkai iš lietuvių pinigų reikalavę į tą bendrą kasą, bet šelpę tik savuosius. Lietuviams buvęs valgis atsakytas. "Bet užtai atvažiavusiems į Green Point'ą lenkams duota kiekvienam po $50.00 gyvenimo pradžiai". Kalbėtojas Paseckas apgailestavęs: "Vienok, nežiūrint visa to yra tarpe mūsų taip mislijančių, kad mes be lenkų negalime apsieiti, lyg kad akli būtumėm".

Po Pasecko kalbėjo dar Bučinskas, Pranas Ramanauckas ir V. Dziankauskas. Visi pritarė pirmajam kalbėtojui ir nutarė įsteigti Susivienijimą Visų Lietuvninkų Amerikoje.

Susivienijimo konstitucija

Išrinkta komisija Liet. Balso laikraštyje paskelbė atsišaukimą į draugijas. Gauti pritarimai iš šių draugijų: Šv. Kazimiero D-jos, Waterbury, Conn.: Šv. Kazimiero D-jos, New York; Šv. Jurgio ir Vytauto draugijų, Shenandoah, Pa. Pritarė ir keletas pavienių asmenų. Komisija paskyrė 1886 m. rugpiūčio 15 d. pirmąjį Susivienijimo Visų Lietuvninkų Amerikoje seimą Shenandoah, Pa. Seimo rengimu rūpinosi vietinė Šv. Jurgio Draugija. Į seimą atvyko 11 delegatų. Čia pirmą kartą T. Astramskas susivienijimo veiklos pradžioje pamini Joną Šliūpą, kaip suvažiavimo dalyvį, delegatą iš New Yorko.

Seimas priėmė susivienijimo konstituciją, kurio tikslai nusakyti: a). pirkti žemes ir namus, steigti mokyklas, našlaičiams ir pasenusiems žmonėms prieglaudos namus ir statyti lietuvių bažnyčias; b). steigti darbininkams biržas, kur bedarbiai lietuviai pagalbą galėtų rasti darbo ieškodami; ir c). sušelpti mirusio nario giminaičius.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Dienraštį "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIŪNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. tel.: WAlbrook 5-5076
Valandos: kasdien nuo 10 ligi 12 val. iš ryto ir nuo 7 ligi 9 val. vak. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais. Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
PR 6-1795 arba 312-695-0533
425 N. LIBERTY ST. R. 25
ELGIN, ILL.
Valandos pagal susitarimą

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezid.: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., ketvirtad. nuo 1—4 ir 7—9, antrad., penktadienį nuo 1—5, treč. ir šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
arba 776-4269
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Akušerija ir moterų ligos
4157 ARCHER AVENUE
OFISO VALANDOS:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 2 iki 4 popiet. Trečiadienį pagal sutartį.

Tel. ofiso: HE 4-1414, rez. RE 7-6867
DR. BR. GAIŽIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Valandos: 1—3 ir 6—8 val. po pietų kasdien. Šeštadieniais 1—4 val. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1—4 popiet ir 6—8 val. Treč. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso tel.: POrtsmouth 7-6000
Rezid. telef.: GArdens 3-7278

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juška
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Tel. Ofiso: 247-0400, Rezid. 737-1377
DR. V. KAUPAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Vidaus ligos
736 WEST 35th STREET
(Bridgeport Medical Arts)
Val. vak.: 6—8. Šešt. 10—1. Trečiad. susitarus. Dienos metu tel.
CA 5-5010

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
CHIRURGAS
2858 W. 63rd STREET
Val.: pirmad. ir ketvirtad. 1-4 popiet, antrad. ir penktad. 5-8 val. vak.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Rezidencijos: PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
ATOSTOGOSE
IKI RUGSĖJO 9-TOS

Phone: NEvada 8-7048
DR. A. MONTVIDAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Room 322
4010 WEST MADISON STREET
CHICAGO 24, ILL.
Valandos: kasdien nuo 10 ryto iki 3 p. p. Vakarais: pirmad. ir ketvirtad. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Ofiso telef.: CLiffside 4-2896
Rez. telef.: WAlbrook 5-3099
DR. P. STRIMAITIS
Bendra praktika ir chirurgija specialiai
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4644 So. ASHLAND
Savaitės dienomis priėmimo valandos 2—4 ir 6—8 val. vak.
Šeštadieniais 2—5 val. vak.
Trečiadieniais ir sekmadieniais uždaryta. Ligonius priima tik susitarus telefonu.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223 arba PR 6-5577
Ofiso val.: pirmad., antrad., trečiad. ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

Mačiukų 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktis

— Kazys ir Pranė Mačiukai, turėjo laimės sveiki ir linksmi sulaukti savo vedybinio gyvenimo 40 metų sukaktį.

Paminėjimui šio nepaprasto įvykio rugsėjo 2 d. ponų Mačiukų puošnioj rezidencijoj jų šeima ir keli artimieji draugai turėjo didelį malonumą praleisti kelias valandas laiko.

Mes visi pažįstame Pranę Mačiukienę ne tik kaip pavyzdingą žmoną, motiną bei veikėją, bet kaip nuoširdžią draugę. Sukakties minėjimo proga ji paruošė ir vaišino mus įvairiais valgiais. Ponas Mačiukas žiurėjo, kad prieš pietus visi gautų ne tik užkandos, bet ir visokių gėrimų, kuriuos sūnus Charles pataisė. Pietūs buvo šaunūs, galima sakyti, karališki. Čia padėjo dukra Akvilina. Jos vyras, Wally Petrauskas, kieme kepė skanius "steikus.

Pietų laiku abudu Mačiukai piaustė didelį tortą, kurį dukra Akvilina iškepė. Sūnus Charles padarė atitinkamą "tostą" ir mes sudainavome ilgiausių metų, šampano taures iškėlę. Buvo ir gražių dovanų.

Popiet išėjom pasigėrėti ponų Mačiukų gėlių darželiu. Esu mačius daug gražių darželių, bet tokį turtingą, taip gražiai užlaikomą kaip šis, tai tikrai retai kada pasitaikė matyti. Buvo malonu pastebėti, kad ne tik ponia Mačiukienė, bet ir p. Mačiukas rūpinasi savo gėlynu, — jis daugiausia sodina įvairių rūšių rožes.

Rugsėjo 2 d. ponai Mačiukai galėjo nuoširdžiai džiaugtis išauginę ir išmokslinę dukrą Akviliną, kuri yra ištekėjusi už Wally Petrausko. Jie augina 4 vaikučius. Sūnus Charles yra vedęs Ireną Shillim ir jie augina 2 vaikučius.

Džiugu dar, pastebėti kad Mačiukų yra šimtaprocentinė SLA šeima, — tėvai ir abudu vaikai yra SLA nariai. Kazį Mačiuką mes pažįstame ir gerbiame ne tik kaipo gabų lietuvį visuomenininką, bet ir kaipo nenuilstamą veikėją mūsų garbingoj SLA. organizacijoje. Jis organizavo, valdyboje dirbo ir nuolat dalyvavo SLA šeimuose. Žinoma, jis per visus tuos metus turėjo didelę pagalbą iš savo mylimos žmonos Pranės.

Ilgiausių ir sevikiausių metų Kaziui ir Pranei Mačiukams.

Nora Gugienė

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
Rezid. telef.: GIbson 8-6195
Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonu HE 4-2123 Jei neatsiliepia, tai tel. GI 8-6195 arba GI 8-6198

Tel. Ofiso: VI 2-1581; rez. PR 6-4250
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(Kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: kasdien 1-4 p. p. ir 6-8 val. vak. Šeštadieniais 1-4 p. p. Trečiad. ir sekmadieniais uždaryta.

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago 29, Ill.
Telef.: PRospect 6-5084

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8. Treč. uždaryta. Penkt. ir šešt. 10—2 val. po pietų. Arba pagal susitarimą.

Dr. Ant. Rudokas, Opt.
4455 So. CALIFORNIA, YArds 7-7381
Tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Valandos: 10 ryto iki 8 val. (trečiad. uždaryta), šeštad. 10 ryto iki 2 p. p.

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
R. ŠERĖNAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Avenue
Tel.: FRontier 6-1882

GRADINSKAS
MAŽIAU
kaip už $100.00
1964 m. nešiojama TV
J. G. Television Co., 2512 W. 47 St.
FRontier 6-1998
Atdara kasdien be sekmad.

SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA, 1490 kil. AM.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 10—11 val. ryto. — Šeštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlock 4-2413
7159 SO. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO 29, ILL.

MOVING — APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IŠ TOLI IR ARTI — MOVING
Naujų didelį traką - Naujausi krovimo įrankiai
Ilgų metų patyrimas - Rūpus ir sąžiningas patarnavimas
JUOZAS NAUJOKAITIS
2022 W. 69 Pl. Chicago 36, Ill. Tel. WAlbrook 5-9209

Išvyka

Kai kurie išvažiavimus ir net mažus piknikus vadina iškylomis. Mano manymu, išvykimus pasilinksminimo ar kuriais kitais tikslais būtų geriau vadinti išvykomis. Tad čia ir kalbėsiu apie vieną išvyką, kurioje teko dalyvauti.

Rugpiūčio 27 d. p. Vincas Mankus, Universal taupymo ir skolinimo bendrovės namų įkainuotojas, turėjo vieną namą apžiūrėti už Chicagos ribų, būtent Barrington miesto apylinkėje. Pakvietė jis ir mane į tą biznio reikalais išvyką. Be to, kartu važiavo ir jo žmona, Kastė Mankuvienė.

Kelionė per miškus ir gražius laukus teikė didelį malonumą. Kada pasiekėme rezidenciją, kurią turėjome apžiūrėti, tai ją radome giraitėje ant kalnelio tarp gėlių ir žaliuojančių pievų. Netoliese; kitoje kelio pusėje, buvo dar dvi gražios rezidencijos, prie kurių senyvo amžiaus vyrai ir moterys sėdėjo gražioje pievoje tarp gėlių. Pasijutome patekę į ramybės gojų, kur tyla, ramumas, nesigirdi jokio bildesio nė automobiliu besitrankymo. Iki ežero, kurio krantus skalavo kiek pakilusios bangos, vos tik kelios dešimtys pėdų. Vanduo švarutis. Tai tikrai poilsio vieta.

Kai Mankus atliko, kas jam buvo reikalinga atlikti, tai pasukome į Ganevos miestą ir sustojome "Trails End" vietovėje, kuri yra dar gražesnėje vietoje, negu toji, kur buvome sustoję. Čia gyvena ponai Chas. ir Sophie Hirt'ai.

Ponia Hirt yra Kastės Mankuvienės brolio duktė, kurią Mankai auklėjo penkerius metus, kai mirė jos motinėlė. Tada ji buvo vos kelių metų. Kai tėvelis mirė, tai ji buvo tik dešimt metų amžiaus. Ją ir jos kitą seselę augino ir globojo giminės.

Paaugusi Sophie ištekėjo už Chas. Hirt, vokiečių kilmės jaunuolio. Chas. buvo gabus ir labai darbštus. Dirbdamas metalo fabrike, jis tiek pasireiškė savo gabumais, jog buvo paskirtas fabriko vedėju. Jo vadovaujamas fabrikas metai po metų vis stiprėjo ir plėtėsi, ypač karo metu, kai gaudavo labai daug užsakymų. Dabartiniu laiku Chas. Hirt faktiškai kontroliuoja fabriką, kuris yra Franklin Park mieste. Fabrikas samdo per 300 darbininkų.

Kaip jau minėjau, Hirtai gyvena labai gražioje vietoje. Jų rezidencija pasižymi pačiais moderniškiausiais įrengimais. Aplink rezidenciją yra didokas žemės plotas, susidedąs gal iš kokių dešimt akrų. Keli akrai yra užsodinti jaunais medeliais. Nemažai yra ir suaugusių medžių bei visokiausių gėlių. Yra ir pusėtinas prūdas, kuriame galima paplaukioti laiveliais.

Hirtų sūnus jau yra vedęs ir gyvena visai netoli nuo tėvų naujai pastatytoje rezidencijoje.

Hirto motina gyvena kartu. Ji gana judri ir gerai atrodo, tik jos regėjimas susilpnėjęs. Sophie džiaugsmingai pranešė, jog ji jau "grand ma". Tačiau ji atrodo tarytum kokių dvidešimt metų mergaitė. Pasižymi judrumu, mandagumu. Mėgsta sportą. Ji esanti vieno sporto klubo pirmininkė. Labiausiai man krito į akis jos paprastumas, neišdidumas, nors priklauso gal milijonierių klasei. Ji mus labai širdingai pasitiko ir išlydėjo.

Gaila, kad nebuvo progos sutikti p. Chas. Hirt, kuris tuo laiku kažkur buvo išvykęs.

Išvyka paliko daug malonių įspūdžių. Esu dėkingas Mankams už suteikimą progos toje išvykoje dalyvauti.

K. Čepukas

Ką veiks Alvudas

ALVUDO kultūrinė veikla 1963 metų rudens metu

1. Kas antras ketvirtadienis Radio paskaita pilnutinės sveikatos reikalu; 10 val. ryto Sophie Barcus Radio Šeimos Valandoj; 121-ji paskaita apie Žmogaus nuovargį įvyko rugsėjo 5 d.; sekančioji — apie Alkoholikų gydymą bus rugsėjo 19 d.

2. ALVUDo įkurto Vaikų Teatro Studija (direktorius aktorius Altas Brinka) veikia kiekvieną sekmadienį, pradedant rugsėjo 8 d. nuo 1 iki 4 val. p. p. Gage Parko pastato salėse Nr. 4 ir Nr. 11 (kampas Western ir 55-tos). Visiems lietuvių vaikams į šią studiją durys yra atviros.

3. Kultūriniai penktadieniai — kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį, 7 val. vakaro Gage Parko pastato salėje Nr. 18 (kampas Western ir 55-tos). Pradedama spalio 4 d. Paskaitos, kultūriniai filmai, pedagoginė literatūra, diskusijos, lietuviška užkanda. Visiems įėjimas laisvas, visi laukiami.

4. ALVUD veiklos penkmetis. Lapkričio 17 d., sekmadienį, Gage Parko pastato didžiojoje salėje. Vaidinama Mikis Plikis Tinginys. Vaiko ugdymo paroda. Pavyzdinis lietuvio vaiko kambarys; Lietuvių dailininkų: K. Šimonio, M. Čiurlionio ir A. Žmuidzinavičiaus kūrinių atspaudų paroda. Vaikų rankdarbių paroda. Alvudo veikla paveiksluose ir mediciniškuose pedagoginiuose leidiniuose.

5. Alvudo įkurto ir tvarkomo Vaikų Teatro pasirodymas kiekvieno mėnesio pirmą pirmadienį, 7 val. vak. per Sophie Barcus radio šeimos valandą. 12-tas pasirodymas bus spalio 7 d.

6. Bendros Kūčios visiems lietuviams — gruodžio 22 d., sekmadienį, nuo 1 val. iki 4 val. p. p. Gage Parko pastato didžioje salėje. Natūralaus dydžio, tautiškai pasipuošę prakartėlės asmenys, šiaudinukais papuošta eglutė, 22-jų valgių lietuviškos kūčios. Svečias iš Lietuvos, Kalėdiniai vaizdai, baletas, filmai, vaikų žaidimai, laimės šulinys, viskas be svaigalų ir be rūkalų — taip, kaip kiekvienas Alvudo parengimas. Kviečiame visus lietuvius ir organizacijas jungtis prie Alvudo veiklos.

ALVUDAS

Kas buvo ir kas bus

Teodoro ir Bernice Žemgulių (2535 W. 42 St.) dukros bei žento Malų pirmo naujagimio sūnelio krikštynos įvyko sekmadienį, rugpiūčio 25 d. Marquette Parko lietuvių parapijos bažnyčioje. Vėliau vyko iškilminga krikštynų puota Hollywood salėje, 2417 W. 43 St. Buvo paruošta daugybė įvairių gardžių valgių ir gėrimų, taipgi gera muzika grojo šokiams. Susirinko gana daug kviestų svečių - viešnių. Tarp jų matėsi nemažai vietos draugijų ir klubų veikėjų ir eilinių narių. Reikia pasakyti, kad ir patys Žemguliai yra nuoširdūs draugijų, klubų veikėjai, tai draugų, bendradarbių jiems netrūksta. Nugirdau kai kuriuos tarpusavyje kalbant, kad esą pirmą kartą tenka jiems dalyvauti tokioje iškilmingoje krikštynų puotoje. Naujagimio jauni tėveliai, Leonardas ir Mary Ann Malai, susilaukė nuo svečių daug vertingų dovanėlių ir linkėjimų, kad išaugintų padorų sau ir kitiems gerą vyrą. Krikšto tėveliai - kūmai buvo Wolter Žemgulis ir panelė Asta Baltramonis. Vardas naujagimiui duotas James Anthony.

◆

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pašalpos klubo piknikas, kuris įvyko sekmadienį, rugpiūčio 18 d. Juozo Liepos piknikų aikštėje, praėjo su neblogu pasisekimu. Nors piknikautojų dalyvavo neperdaugiausia, bet kurie buvo, tai nesigailėjo doleri kitą praleisti klubo paramai. Pikniko komisijos pranešimu, liks gerokai pelno. Klubo valdyba ir komisija nuoširdžiai dėkoja visiems piknike buvusiems svečiams, Naujienoms bei Sandarai už talpinimą pranešimų, Margučiui ir Feliksui bei Aldonai Daukams už pranešimus per radiją, taipgi pikniko darbininkams. Didelis ačiū valgių gamintojoms - šeimininkėms, kurių darbas reikalauja daug pasiruošimo ir tenka prakaituoti nuo karštų pečių.

◆

Po poros mėnesių pertraukos klubo svarbus susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 15 d. Hollywood salėje, 2417 W. 43 St. Pradžia 1 val. po pietų. Narianarės prašomi gausiai dalyvauti, o kuriems jau prisieina laikas užsimokėti savo mokesčius klubui, nepamirškite tai padaryti ir išvengti suspendavimo ar išbraukimo iš klubo. Per tuos porą mėnesių, neturint susirinkimų, žinoma, bus atsiradę daug svarbių reikalų, kuriuos turėsime aptarti. Taipgi gal atsiras ir gerų naudingų sumanymų klubo gerovei.

A. Jusas

YRA RAKŠTIS JŲ AKYSE
NAUJIENOS BOLŠEVIKAMS

PRANEŠIMAI
Susirinkimų ir parengimų

◆

— **Socialdemokratų susirinkimas.** LSS kuopos visuotinis narių susirinkimas įvyks šių metų rugsėjo mėn. 11 dieną, trečiadienį, 7:30 val. vak., Naujienų patalpose, 1739 So. Halsted St. Darbotvarkėje Chicagos Lietuvių Tarybos metinė konferencija ir kiti svarbūs reikalai. Visi nariai ir socialdemokratai kviečiami susirinkime būtinai dalyvauti. **Valdyba**

— **Draugijos Lietuvos Ūkininkas** susirinkimas įvyks sekmadienį, 1963 m. rugsėjo 8 dieną 1 val. po piet Hollywood svetainėj, 2417 W. 43rd St., Chicago, Ill. Šis susirinkimas bus pirmutinis po vasaros pertraukos. Pirmininkas Antanas Valonis maloniai kviečia narius dalyvauti.
Adelė Tomas, raštininkė.

— **Brighton Parko Lietuvių Moterų** klubo piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 8 dieną Onos Bruzgulienės sode, 8274 Kean Ave. Šeimininkės pagamins skanių šiltų valgių, o prie baro bus visokių gėrimų. Šokiams gros smagus orkestras. Kviečia visas nares ir svečius atsilankyti ir linksmai dieną praleisti.
Komisija ir Valdyba

— **Jonškiečių Labdaros ir Kultūros** klubo pirmas po atostogų susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 8 d. 1 val. popietų K. Dirkio svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Nariai ir narės maloniai kviečiami į susirinkimą.
J. Keturakis, rašt.

— **Teisybės Mylėtojų Draugijos** mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, rugsėjo 8 dieną Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. 1 val. po pietų. Visi nariai kviečiami į susirinkimą.
A. Kaulakis, rašt.

— **Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvieta"** rudeninis piknikas įvyks sekmadienį, rugsėjo 8 d., Lepos sode, 82nd ir Kean Ave. Pradžia 12:00 val. dieną. Šeimininkės pagamins skanių šiltų valgių, o prie baro bus visokių gėrimų. Šokiams gros Samoškos orkestras. Komisija ir valdyba kviečia visas nares ir jų draugus ir drauges atsilankyti į šį pikniką ir praleisti smagią dienelę tyrame ore.
Valdyba

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoj: gražiausios gėlės ir vainikai, antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

LOVEIKIS Telegrama | Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st STREET
Telef.: GRovehill 6-2345-6
1410 So. 50th AVE., CICERO
Telef.: TOwnhall 3-2108-9
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
Aikštė automobiliams statyti

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SO. WESTERN AVE.
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

John F. Eudeikis
Laidotuvių Direktorius
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 — 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI
Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIrginia 7-6672

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: Yards 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

TRUMPA!

— **Kun. S. Linkus** pradėjo rodytis Michigan valstybėje esančioje Labdarių farmoje. Pradėjus kilti juodam debesiui, jis nutarė ten apsinakvoti. Tikėjosi išlikti sausas, bet neišliko, nes keliose vietose pro stogą ir lubas bėgo vanduo. Kun. Linkus gavo stogams taisyti medžiagų, jas atvežė ir pataisė didelio gyvenamo namo stogą, kad apsinakvojusieji nesušlaptų. Dabar jis rengiasi taisyti langus ir duris.

— **Lietuviškos Knygos Mėgėjų vadovybė** buvo nutarusi rugsėjo 21 dieną pagerbti 70 metų sulaukusį bibliografą Aleksandrą Ružancovą, bet sukaktuvininkas nepanoro atvykti į Chicagą ir praleisti vakarą su didelio bibliografinio darbo vertintojais ir sukaktuvininko gerbėjais.

— **Aušros Vartų** lituanistinė mokykla darbą pradės šį šeštadienį, rugsėjo 7 d. (Aušros Vartų parapinės mokyklos patalpose). Pamokos prasidės 9:30 val. ryto. Ten pat vyks mokinių registracija. Dėl smulkesnių žinių teirautis FR 6-2695.

TAIP

TAUPYDAMI PAS MUS, JŪS GALITE PASIRINKTI TAUPYMO RŪŠĮ, KURI JUMS PATOGIAUSIA... TAI NEDELSDAMI ATVYKITE PAS MUS.

4½% DIVIDENDAI PASIUNČIAMI KAS ¼ METŲ UŽ INVESTMENTUS

TAUPYMO SĄSKAITOS IKI $10,000 APDRAUSTOS F.S.L.I ĮSTAIGOJE.

5½% PASKOLOS NAMAMS PIRKTI IKI 25 METŲ NĖRA PABAUDŲ UŽ ATMOKĖJIMUS.

ST. ANTHONY
SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill.
NEMOKAMAS PARKINIMAS
Tel. 656-6330 ir 242-4395
Joseph F. Grybauskas, Exec-Secy.

Siuntinių išsiuntimas

ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik $33, o su išsiuntimu $68.50. Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiųsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos. **EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., LA 3-2021.** Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk)

— **Naujienose galima gauti** Frank Lavinsko paruoštą ir išleistą knygą "Amerikos Lietuvių Laikraščiai 1879-1955". 191 pusl., 7x10½". Daug fotografijų redaktorių ir pačių laikraščių. Surašyti laikraščių redaktoriai ir duotos trumpos laikraščių istorijos. Kaina $3.00. Knyga tik su kietais viršeliais. Ankščiau užsakymus atsiuntusieji — pirmieji gaus knygą.

— **K. Rožanskas,** Kultūros Fondo reikalų vedėjas, jubiliejiniame gydytojų suvažiavime Chicagoje platino KF leidinius ir čia eilė lietuvių gydytojų užsisakė visus tris prof. Vac. Biržiškos "Aleksandryno" tomus. Neseniai iš spaudos išėjusį "Aleksandryno" II tomą galima įsigyti ir "Naujienose".

— **A. a. prof. Myk. Biržiškos** prisiminimui skirtą "Mūsų Vyties" numerį išleidžia akademikai skautai. Įdomius straipsnius apie prof. M. Biržišką pateikia prof. St. Kairys, prof. Viktoras Biržiška, St. Žymantas, St. Lozoraitis, Br. Raila ir kiti. Profesorius mirė praėjusių metų rugpiūčio 20 d. betaisydamas "Aleksandryno" II tomo korektūras. Dabar šis tomas jau pardavinėjamas knygų rinkoje.

— **Melrose Parko Lituanistinė mokykla** pradeda 1963-64 mokslo metus rugsėjo 7 d. 9 val. Sacred Heart parapijos mokykloje. Visi vaikai renkasi į mokyklos 103 kambarį (tas pats kambarys kaip baigiant praėjusius metus). Prašome tėvus sudaryti vaikams sąlygas laiku atvykti į mokyklą. Taip pat būtų gerai, kad vieni kitiems primintumėte, kurių vaikai pradės lankyti mokyklą, o dar nebuvo lituanistinėse pamokose.

— **Kristijono Donelaičio** Lituanistinės Mokyklos Tėvų Komitetas praneša, kad šį šeštadienį, rugsėjo 7 d. 10 val. ryto Marquette Parko name — Fieldhouse įvyksta tos mokyklos mokinių tėvų visuotinis susirinkimas ir vaikų naujiems mokslo metams įsiregistravimas. Visi tėvai kviečiami atvykti.

— **Dariaus - Girėno lituanistinė mokykla** pradeda mokslo metus šį šeštadienį, rugsėjo 7 d., 9val. pamaldomis tėvų jėzuitų koplyčioj, o nuo 10 ligi 12 val. naujų mokinių registracija ir pamokos Gage parko patalpose — 2411 W. 55 St.

— **Don Varno postas** rengia "Turkey Hop", kuris įvyks lapkričio mėn. 23 d.

— **"Lietuvių Sporto Dešimtmetis Š. Amerikoje"** leidinys yra dar gaunamas pas jo autorių-leidėją Ed. Šulaitį, 1320 So. 48 Ct., Cicero 50,, Ill. Šiame leidinyje yra daug medžiagos apie lietuvių sporto klubus bei pavienius sportininkus. Ypatingai čia yra gausu nuotraukų.

ŽINO SAVO ŽMONĄ

Žmona: Į kiekvieną dalyką galima pažiūrėti iš dviejų pusių. Vyras: Teisingai, širdele, būtent iš tavo pusės ir iš klaidingos pusės.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

4½% current dividend — **5%** on investment bonus

4½% DIVIDENDĄ MOKAM UŽ VISAS TAUPYMO SĄSKAITAS.
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4½% dividendą kas pusmetį ir ekstra ½% per metus išmokam pabaigoj 4 metų.

BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

SIUNTIMUI Į LIETUVĄ LABAI TINKA

rašomos ir siuvamos mašinos, laikrodžiai "Karin", akordeonai ir t. t. Pas mus šių prekių didžiausias pasirinkimas.

LIETUVIŲ SIUNTINIŲ SIUNTIMO BENDROVĖ

WORLD PARCEL SERVICE

2715 W. 71st St. Chicago 29, Ill. Tel. 471-1424

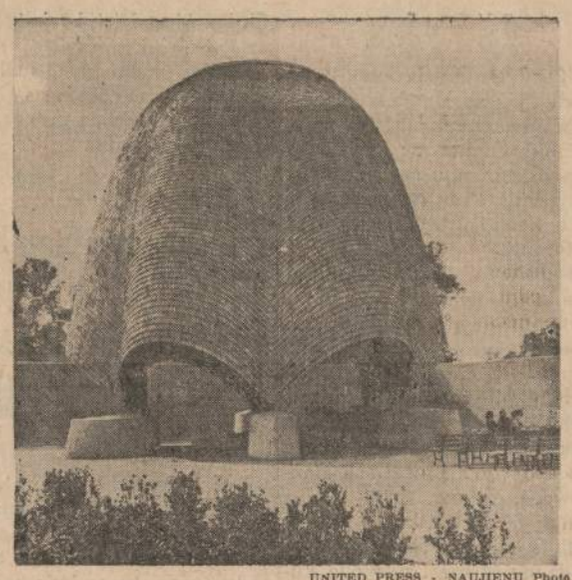

UNITED PRESS - NAUJIENŲ Photo

Netoli New Harmony (Ind.) yra į Tailando arba Indijos šventovę panaši bažnyčia, kurios durys yra atidarytos visiems, atseit, visokių religijų žmonėms.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Senatas Chicagoj pradės tyrinėti "mūsų reikalą"

Patiriama, kad artimiausiu laiku iš Washingtono į Chicagą atvyksta J. V. Senato specialus tyrinėjimų subkomitetas ištirti vietoje kriminalo sindikato organizacijos La Cosa Nostra veiklą šiame mieste. Pašaukta liudyti visa eilė aukštų Chicagos policijos, FBI ir kitų viršininkų.

Šis Senato spec. komitetas, pasiremdamas buvusio New Yorko gengsterio Joseph Valachi paliudijimais ir suteiktais faktais, nori "susipažinti" su garsiosios teroro organizacijos (La Cosa Nostra — Mūsų reikalas) Chicagos skyriaus "operacijomis" narkotikų šmugelio, raketeriavimo darbo unijose, gemblerystės ir paskolų lupikavimo srityse. Valachi išdavė, kad "Mūsų Reikalo" keturi riebiausieji pelnų šaltiniai yra gemblerystė, narkotikai, pinigų skolinimas už nežmoniškus nuošimčius ir unijų raketas. Valachi liudijimai buvo sulyginti su FBI iki tol turėtais faktais ir pasirodė tikri. FBI nustatė, kad visoje Amerikoje piktadariai yra organizuoti į bendrą labai slaptą organizaciją, kuriai jie patys parinko tinkamą vardą "mūsų reikalas" ir iš to "mūsų reikalo" (cosa nostra) vyriausiųjų gengsterių sudaryta Komisija.

Teisingumo departamento informacijomis, FBI nustatė, kad ta Komisija yra sudaryta iš Chicagos ir aštuonių kitų Amerikos didmiesčių gengsterių vadų bosų. Chicagos gengsterių bosas Momo Salvatore Giacana toje Komisijoje atstovaująs visus JAV Vidurinius Vakarus.

Valachi nurodymais prokuratūrai "Mūsų Reikale" Chicagos gengsteriai yra atstovaujami aštuonių stambiųjų tūzų, būtent Giancana, Frank La Porte, Ross Prio, Frank Ferraro, Felix Alderisio, Joseph LaBarbera ir Tony (Didžioji Lašiša — Big Tuna) Accardo ir Paul Ricca, abudu anksčiau buvę Chicagos kriminalo sindikato bosai.

Paskolų ir palūkanų lupikautojai (sultininkai — juice men) Senato agentų nustatyti šie: Sam ir Charles English, Nick ir George Bravos, Fiore ir Frank Buccieri, ir dar Willie Messina, Joseph Gagliano, Dadano Lewis ir DeStefano.

Senato komitetas apytikriai bus Chicagoje šio rugsėjo antrojoje pusėje.

Per saulės užtemimą 15 pasigadino akis

Illinojaus Aklumui išvengti draugija praneša, kad per praėjusį saulės užtemimą liepos 20 dieną Illinojuj 15 žmonių susižalojo akis, netekdami nuo 10 iki 25 nuošimčių regėjimo. Saulės spindulių išdeginta akies retina jokiu būdu nebėra pataisoma ir kur tik žiūrint, reginio vidurys pasilieka tuščias.

Visi šie nukentėjusieji pasisakė buvę iš anksto pesrspėti, bet manę, jog tas perspėjimas geras kitiems, bet jiems patiems nereikalingas.

Iš tų 15 asmenų, šeši susižalojo akis Chicagoje, kiti Chicagos priemiesčiuose.

Kunigas reikalauja integruoti kirpyklas

CORE (Rasinės lygybės kongreso) direktorius kun. Elton Cox pranešė, kad CORE nariai rengiasi pradėti žygius integruoti plaukų kirpyklas. Padieniais negrai pradėsią vaikščioti plaukų apsikirpti į baltųjų lankomas kirpyklas.

Tuo klausimu apklausinėtos 25 kirpyklos ir visur kirpėjai buvę nustebinti tokiu klausimu. Baltieji kirpėjai niekada negavę negrų klientų, o negrai kirpėjai niekada negavę baltųjų. Negana to, kaip kirpyklų savininkų draugijos sekretorius Aliotta sako, negrai kirpėjai dėl tokio kunigo pasiūlymo nemažai susirūpinę, sakydami: "Kaip mes tada išmaitinsim savo šeimas, jei negrai pradės eiti į baltųjų kirpyklas?.. Toks dalykas mus badu išmarintų"...

Apklausti pavieniai kirpėjai pasakė, kad kirpimo mokyklose nebuvo baltieji specialistai pamokomi, kaip kirpti juodukus, o du apklausti negrai kirpėjai pasisakė, niekada nesimokinę, kaip kirpti baltaodžių plaukus.

Kiek negrų dirba Illinojuj?

Illinojuj federalinės valdžios įstaigose negrų tarnauja daugiau nei bet kurioje kitoje J. A. V. valstybėje. Šešiose vidurvakarių valstybėse — Illinois, Indiana, Michigan, Ohio, Wisconsin ir Kentucky — yra 308,506 federal. valdžios tarnautojai, iš jų 59,447 arba 19. 3% yra negrai. Illinojuj fed. valst. istaigų tarnautojų yra 97,413, iš jų negrų yra 24,958 arba 25.6%.

Iš vad. baltkalnierių darbininkų su metine alga nuo $3,245 iki $5,370 negrų yra 30.7%. Pašto tarnautojų tarpe, algos gaunančių nuo $3,595 iki $6,325, negrų yra 38.8 nuošimčiai.

◆ **A. L. B. "K. Donelaičio"** Lituanistikos mokyklos vedėjas Julius Širka skelbia rugsėjo mėnesio 7 d. vaikų registraciją (Marquette Road ir Kedzie gatvių kampas). Vaikus registruos nuo 10 val. ryto iki 1 val. p. p.

Kitą šeštadienį, rugsėjo mėn. 14 d. pradedamas mokslas McKay valdiškoje mokykloje (69th ir Fairfield gatvių kampas). Pamokos vyks kiekvieną šeštadienį nuo 9 val. ryto, iki 1 val. po pietų.

Lai nelieka nė vieno lietuviuko-tės nelankančių lituanistinių mokyklų! (Sk).

Darbo, namo, buto reikia — viską tik "Naujienos" teikia

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkiu

WANTED
WOMEN COOKS
and
WOMEN NURSING AIDES
PEACE MEMORIAL
HOME
10124 SO. KEDZIE
GA 5-2850

REIKALINGA MOTERIS
lengvam namų darbui ir prižiūrėti du asmenis.
5939 S. ROCKWELL — Tel. GR 6-2576

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS 4 KAMBARIŲ naujai atremontuotas butas, pageidaujami lietuviai. 2514 W. 46th Place. Tel. 376-5343.

PIGIAI IŠNUOMOJAMAS 4 kambarių butas angliškame beismonte. Gazo šiluma. 3239 So. Lowe Ave. Skambinti PR 8-2145

IŠNUOMOJAMAS 5 kambarių butas antrame aukšte — didelis, šviesus. Tik suaugusiems. 3449 So. LITUANICA AVE. Tel. 254-5994

Santaros – Šviesos Federacijos suvažiavimas

Santaros-Šviesos Federacijos narių suvažiavime, kuris prasidėjo rugsėjo mėn. 3 d. Tabor Farmje, Sodus, Mich. ir tęsis iki rugsėjo 8 d. skaito paskaitas, daro pranešimus ar dalyvaują simpoziumuose: inž. Valdas Adamkavičius, rež. Jurgis Blekaitis, Dr. Marija Gimbutienė, Dr. Vytautas Kavolis, adv. Algimantas Kėželis, muz. Juozas Kreivėnas, Dr. Benediktas Mačiuika, žurn. Vytautas Meškauskas, Raimundas Mieželis. Dr. Henrikas Nagys, Dr. Zenonas Rekašius, inž. Donatas šatas, Dr. Saulius Šimoliūnas, inž. Liudas Šmulkštys, prof. Julius Šmulkštys, ist. Vincas Trumpa ir dr. Jonas Valaitis.

Ruošiamame literatūros vakare savo kūrybą skaitys Liūnė Sutema, Antanas Gustaitis, Marius Katiliškis, Julius Kaupas ir Henrikas Nagys.

Chicagoje veikiančios satyros grupės "Antrasis Kaimas" dalyviai Vida Janulevičiūtė, Viltis Vaičiūnaitė, Kazys Almenas, Rimas Cinka, Saulius Grėbliūnas, Genius Procuta, Jurgis Senkus ir Rimas Vėžys turės savo programą, kurios metu išpildys eilę originalių satyrinių škicų.

Suvažiavimo dailės parodoje savo kūrybą išstato dailininkas Jurgis Kęstutis Račkus. Taip pat ruošiama ir muzikologijos parodėlė.

— Santaros-Šviesos suvažiavimo metu Tabor Farmoje vyks dail. Jurgio Kęstučio Račkaus kūrinių paroda. Dailininkas J. K. Račkus studijavo dailę Detroito universitete, Ontario College of Art (Toronte), Ecole des Beaux Arts ir Academie d'Andre Lhote Paryžiuje. Apie dail. Račkaus kūrybą "Lietuvių Enciklopedijoje" rašoma, kad jo "kūrybinė raida buvo laipsniška: iš pusiau abstrakčių bei kubistinių, išlaikytų tradiciniuose tų srovių rėmuose, kompozicijų dailininkas tolydžio ėjo į savitai surrealistinį ir abstrak tų vaizdavimo būdą. Pastarosiose kompozicijose vyrauja mistiškai abstrakti tematika bei dramatiškas, aštrus koloritas. Tačiau pats kūrinių įforminimas labai racionaliai išspręstas, dažniausiai apsiribojant grynai konkrečių tapybinių problemų ieškojimais." Dailininkas J. K. Račkus nuo 1934 metų gyvena Toronte, Kanadoje ir savo parodas yra turėjęs Paryžiuje (4 kartus), Londone, Barcelonoje, Toronte, Montrealyje ir eilėje lietuvių dailininkų parodų Kanadoje ir JAV.

Ši paroda bus jau dešimtoji paroda surengta Tabor Farmoje per Santaros suvažiavimus. Gražu, kad šiemet ir ateitininkų sendraugių stovykloje buvo surengta dailės paroda. Tokiomis parodomis jaunieji akademikai supažindinami su meno kūrėjais ir ta pažintis vėliau nenutrūksta.

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgiems terminams ir žemais nuošimčiais mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. VIrginia 7-7747

IŠ NUOTRAUKŲ GERIAUSIŲ NAMŲ PASIRINKIMAS
DRAUDIMO AGENTŪRA PATARNAUJA VISAIS DRAUDIMO REIKALAIS

BELL—REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. PRospect 8-2233

DIDŽIAUSIAS IR GERIAUSIAS NAMŲ IR BIZNIŲ PASIRINKIMAS
◆ APDRAUDA ◆ NOTARIJATAS

LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street WAlbrook 5-6015

NAUJA 7 kamb. mūro rezidencija prie M. Parko. 2 auto mūro garažas, karpetai, centrinis oro vėsinimas. $34,900.
NAUJAS 2 BUTŲ mūras, 2 po 5½. Ištaigingas rūsys, naujas garažas, prie Jaunimo Centro. $36,900.
NAUJAS 2 BUTŲ mūras, 5 ir 2 kamb. Platus lotas, garažas, sausas rūsys. $23,000.
NAUJAS 4 KAMB. mūras, aukšta pastogė, 35 pėdų lotas, garažas, tvora. Arti Marquette Parko. $19,000.
NAUJAS 3 butų mūras, platus lotas, garažas, blokas nuo M. Parko. $35,000.
2 BUTŲ MŪRAS, 2 po 6, 2 auto garažas, modernus butas, karpetai, sausas rūsys, arti ofiso. $31,400.
3 BUTŲ MŪRAS su bizniu. $4,600 nuomos metams. Kaina tik $18,900.
6 KAMBARIŲ MŪRAS, modernus viduje, arti 63 ir California. $19,700.
PAJAMŲ MŪRAS, 6 kamb. ir 2 kamb., arti 63 ir Campbell. $19,900.
MEDINIS, 3 butai, arti 66 ir California. Geros pajamos. Susitarkite pamatyti. $17,500
3 BUTŲ MŪRAS, aukšta pastogė, mūro garažas, atskiri gazo šildymai, arti mūsų ofiso. $26,000.

K. VALDIS REAL ESTATE
RE 7-7200 — 2458 W. 69th St. — RE 7-8534

PERKAME, parduodame, mainome įvairaus dydžio namus visur. Parūpiname paskolą, visokeriopą apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
PRospect 8-5454

MŪRINIS 2x6, įrengtas sklepas, atskiri šild. vienetai, modernus ir labai švarus, Brighton Parke.
MŪRINIS 4x4, gazo pečiai, 37 p. sklypas, žema kaina, Brighton Parke.
MŪRINIS 7 kamb., 30 pėdų sklypas, Marquette Parke, $15,400.
MŪRINIS 2x4, 5 metų, Brighton Parke.

ŠIMAITIS
Realty, Insurance
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

SU NEMAŽU NUOSTOLIU
savininkas priverstas tuoj parduoti 3 butų modernizuotą namą Gage Parke. Centralinis šildymas, garažas. Apžiūrėkite! tik $23,700.
A. NORKUS REAL ESTATE
2405 West 51st St. WA 5-5030

MŪR. 2-5 ir 4 kamb. Brighton Parke. Potvinio kontr. al. langai, gar. 30' skl. $24,400.
1½ med. pajamų bung. Marq. Park. 37' skl., gazu šild. gar. $14,500.
Mūr. 2-5 Brighton Prk. 33' skl. Remod. virt. ir vonia $25,300.
Gražus 2-5 med. Atsk. šild. syst. gar. Brighton Park. $22,000.
Geras mūr. šiaur. miesto daly. 21 apt. Viskas sutvarkyta. $19,240 paj. met. Kaina tik 5½ karto pajamos.
ŠIMKUS REALTY-NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood Ave.
Tel.: CL 4-7450 arba YA 7-2046

FOR SALE:
Choice hotel property in busy year round town. Room for 60 unit or more motel. Liquor license and dining room in seventy room Hotel. 6 Stories on the Lake, 3 Stories on Street side. Includes also heated swimming pool and well stocked skiing business.
Approximately 400 feet beach front on Lake Michigan; 200 feet on Highway 31. Only 1½ blocks from downtown.
Total price $250,000
$100,000 cash required.
Thoroughly experienced present management available if desired.
Phone owner
Area Code 616 —
LI 7-6551,
CHARLEVOIX, MICH.

CICERO — Gera pajamu nuosavybė, apyl. 28th ir 50th Ave., 4-4-2 kamb., kabin. virt., mod. vonios, pajamų $170 ir savininkui butas, mokesčių $120, 2 auto garažas, $19,900, įmokėti $4,000.
SVOBODA, 6013 Cermak Rd., Cicero
OL 2-6710 — BI 2-2162

SAVININKAS PARDUODA du mūrinius namus ant vieno sklypo. 4 butai ir garažas dviem automobiliam. Skambinkit nuo 7 iki 7 v. 326-1140.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GROSERIŲ
IR MĖSOS KRAUTUVĖ
su mūriniu namu. Pardavimo priežastis — kiti interesai. Šv. Gall parapijoj. 5 kambariai apačioj, 1½ rūsio. Du įžengiami šaldytuvai, garažas. Susitarimui skambinti
RE 5-6463

PARDUODAMA TAVERNA ir gėrimų krautuvė su namu ar be namo Marquette Parke. GR 6-9224

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

JONAS PLEIRYS
Dažymas ir dekoravimas
Rezidencinis ir komercinis
Apdrauda, apskaičiavimai veltui
6658 S. ROCKWELL
PR 8-8868

DAŽYMAS IR DEKORAVIMAS
iš lauko ir vidaus, sienų popieriavimas, sienų dekoravimas paveikslais (murals ir interior decorating).
Skambinti
A. VAITEKUNAS
Tel. 839-5299

A. ABALL ROOFING
Įsteigta prieš 48 metus
STOGAI — KAMINAI — RINOS
NUTEKAMIEJI VAMZDŽIAI
DEDAME NAUJAS "COPPER-ALLOY" RINAS. Jų nereikia dažyti; garantuotos visam laikui. Kaina ta pati kaip ir už galvanizuotas. Taip pat taisome senas rinas, išsmaliname ir dažome. Darbas garantuotas.
VISOKIUS STOGUS taisom, atnaujiname ara naujai dengiame. Vartojam fiber-asphalt. Garantuota, kad vanduo nepereis.
KAMINAI — mūrinami, valomi ir taisomi. Taip pat įdedame vamzdžius į originalius kaminus: tinka gazo, alyvos ir anglies apšildymams. Sulaiko drėgmę.
DAŽOM IŠ LAUKO IR CEMENTUOJAME. — Pilnai apsidraudę. — Nemokami apskaičiavimai. — Žemiausios kainos.
Atdara dieną ir naktį bei sekmadieniais.
LA 1-6047 arba RO 2-8778
Dirbame žiemos metu.

HEATING CONTRACTORS
Įstatome šiltu oru pučiamus pečius, vandens boilerius ir oro vėsintuvus. Vieninteliai iš lietuvių turime miesto leidimą dirbti naujuose namuose.
CICERO HEATING AND
SHEET METAL CO.
2431 So. Kedzie Ave., Chicago 23, Ill.
Ofiso tel. 277-1442
Juozas Žemaitis OL 6-0412
ir
Victor Skade ST 8-9272

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air-conditioning į naujus ir senus namus. Įrengiu vandens boilerius ir stogų rinas (gutters). Darbas atliekamas greit, sąžiningai ir garantuotai. Apskaičiavimai nemokami.
Turiu leidimus dirbti mieste ir užmiesčiuose.
Domas Žukauskas
HEATING & SHEET METAL
4444 So. Western Ave., Chicago 9, Ill.
Tel.: VI 7-3447